

Zienswijzennota Projectbesluit Fortmond – Duursche Waarden

Zienswijzennota Projectbesluit Fortmond-Duursche Waarden

De Zienswijzennota heeft betrekking op de zienswijzen die zijn ingediend op het ontwerp-Projectbesluit Fortmond-Duursche Waarden. De Zienswijzennota is opgesteld door de provincie Overijssel (als zijnde het bevoegd gezag). Inhoudelijk heeft afstemming plaatsgevonden met Natuur en Milieu Overijssel (als bestuurlijk trekker) en gemeente Olst-Wijhe.

Samen economisch sterker, met de kracht van de natuur

Overijssel is prachtig om te wonen, werken en recreëren. De komende jaren werken we samen aan het behoud en herstel van kwetsbare natuur en realiseren we nieuwe kansen voor de economie. De natuur heeft te lijden onder effecten van industrie, verkeer en landbouw, terwijl nieuwe economische ontwikkelingen worden beperkt om de natuur niet verder te belasten. Bewoners, belangenorganisaties en overheid hebben een gezamenlijke verantwoordelijkheid om de kwaliteit van het leefgebied van dieren en planten te verbeteren, voor nu en in de toekomst. Met maatwerk maken we de natuur veerkrachtig en weerbaar tegen invloeden van buiten, waardoor op termijn weer nieuwe economische kansen ontstaan. Waar nodig wordt de bestemming en/of het gebruik gewijzigd en planologisch vastgelegd in een ruimtelijk plan.

De maatregelen kunnen effect hebben op de gronden in de directe omgeving van de Natura 2000-gebieden. Samen met de grondeigenaren zoeken we naar een passende oplossing voor hun toekomst.

Meer informatie over de besluiten Natura 2000?

Kijk ook op: www.overijssel.nl/natura2000procedures

Of neem contact op via *overijsselloket@overijssel.nl* onder vermelding van het betreffende Natura 2000-gebied.

Inhoudsopgave

1 Terinzagelegging ontwerp-Projectbesluit Fortmond-Duursche Waarden 5
1.1 Inleiding 5
1.2 Terinzagelegging ontwerp-Projectbesluit 5
1.3 Wijzigingen in het plan 6
1.3.1 Naar aanleiding van zienswijzen 6
1.3.2 Ambtshalve wijzigingen 6
1.4 Vervolgprocedure 6
1.5 Algemene informatie 6
1.5.1 Over nadeelcompensatie 6
1.5.2 Over het schadeloket 6
1.5.3 Over natuurbelang versus bedrijfsbelang 7
1.6 Leeswijzer 8
2 Beantwoording zienswijzen 9
Zienswijze 1: 9
Zienswijze 2: 13
Zienswijze 3: 21
Zienswijze 4: 30
Zienswijze 5: 38
Zienswijze 6: 46
3 Colofon 55

1 Terinzagelegging ontwerp-Projectbesluit Fortmond-Duursche Waarden

1.1 Inleiding

Voor u ligt de Zienswijzennota Projectbesluit Fortmond-Duursche Waarden. Deze Zienswijzennota is opgesteld naar aanleiding van de ingediende zienswijzen in het najaar van 2025 op het ontwerp-Projectbesluit Fortmond-Duursche Waarden.

Het gebied IJsseluiterwaarden is, als onderdeel van het Natura 2000-gebied Rijntakken, in april 2014 aangewezen als Natura 2000-gebied. De natuurdoelen en maatregelen ten behoeve van behoud en herstel van de aangewezen te beschermen habitattypen zijn vastgelegd en beschreven in het Natura 2000-beheerplan en in de gebiedsanalyse (onderdeel van het beheerplan). Hierbij is onderscheid gemaakt tussen diverse deelgebieden binnen het Natura 2000-gebied. Alle gebieden vallen grotendeels binnen het Natuurnetwerk Nederland (NNN) zoals vastgelegd in de provinciale Omgevingsverordening. Het deelgebied 'Fortmond-Duursche Waarden' is voor het overgrote deel aangewezen als 'Uitwerkingsgebied ontwikkelopgave Natura 2000'. Enkele kleine delen zijn aangewezen als 'Zone ondernemen met natuur en water buiten de NNN'.

In het Beheerplan (2018) voor Natura 2000-gebied 'Rijntakken' zijn de instandhoudingsdoelen uitgewerkt in tijd en ruimte met een belangrijke uitbreidingsopgave van de kerngebieden. De maatregelen uit bijlage 3 van het beheerplan voor Fortmond-Duursche Waarden zijn uitgewerkt in een inrichtingsplan dat is opgenomen in dit Projectbesluit. Dit inrichtingsplan omvat ook delen die al een passende natuurfunctie hebben en vallen daarmee buiten dit Projectbesluit.

Maatregelen

In bijlage 3 van het beheerplan Rijntakken (2018) zijn maatregelen opgenomen voor het gebied Fortmond-Duursche Waarden onder de naam 'Duursche Waarden'. Fortmond-Duursche Waarden heeft de volgende kernopgaven:

- Herstel kwaliteit en uitbreiding areaal hardhoutooibos (IJ113).
- Herstel kwaliteit glanshaverhooiland (IJ114)
- Herstel kwaliteit en uitbreiding stroomdalgrasland (IJ114 en IJ115)
- Herstel kwaliteit droge zomen (IJ116)
- Realisatie restant opgave nieuwe natuur (IJ117)

Het doel van de maatregelen is het behoud, voorkomen van verslechtering en uitbreiding van de beschermde habitattypen. De gronden binnen het inrichtingsplan hebben deels nog een agrarische bestemming. De agrarische bestemming moet omgezet worden naar een natuurbestemming. Het Projectbesluit maakt in deze gebieden het uitvoeren van de maatregelen en, eenmaal uitgevoerd, het beschermen ervan planologisch mogelijk.

De regels uit het omgevingsplan van de gemeente Olst-Wijhe blijven van toepassing. Daar waar de regels uit het omgevingsplan van gemeente Olst-Wijhe strijdig zijn met de regels uit het Projectbesluit, hebben de regels uit het Projectbesluit voorrang op de regels uit het omgevingsplan van gemeente Olst-Wijhe. Het omgevingsplan van gemeente Olst-Wijhe moet in overeenstemming gebracht worden met het Projectbesluit.

1.2 Terinzagelegging ontwerp-Projectbesluit

Het ontwerp-Projectbesluit Fortmond-Duursche Waarden heeft van 21 oktober tot en met 1 december 2025 ter inzage gelegen via www.overijssel.nl/loket/ter-inzage. Ook was op aanvraag een inkijkexemplaar beschikbaar op de volgende locaties:

- Provinciehuis Overijssel, Luttenbergstraat 2, 8012 EE ZWOLLE.
- Gemeentehuis Olst-Wijhe, Raadhuisplein 1, 8131 BN WIJHE.

Tijdens de ter inzagelegging heeft er op dinsdag 28 oktober heeft een inloopbijeenkomst in het gebied plaatsgevonden voor alle geïnteresseerden. Eenieder kon een zienswijze indienen op het ontwerp-Projectbesluit.

Zienswijzen

Gedurende de tervisieleggingstermijn zijn er **zes** zienswijzen op het ontwerp-Projectbesluit Fortmond-Duursche Waarden ontvangen.

1.3 Wijzigingen in het plan

1.3.1 Naar aanleiding van zienswijzen

De zienswijzen hebben niet geleid tot aanpassing van het Projectbesluit.

1.3.2 Ambtshalve wijzigingen

1. Er is een ontbrekende legenda toegevoegd aan Figuur 1.1. in de Motivering van het Projectbesluit.
2. Er zijn in de Motivering enkele tekstuele wijzigingen doorgevoerd. Dit gaat om een aantal aanvullingen op de participatiemomenten, de omgang met de zienswijzen op het ontwerp-Projectbesluit en enkele (niet-inhoudelijke) tekstuele wijzigingen.

1.4 Vervolgprocedure

Het definitieve Projectbesluit is ongewijzigd vastgesteld. Na vaststelling van het definitieve Projectbesluit zal het voor zes weken ter inzage liggen. In deze periode kan beroep en/of een voorlopige voorziening bij de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State ingediend worden. De Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State zal vervolgens een uitspraak doen op het eventuele beroep en/of de voorlopige voorziening.

1.5 Algemene informatie

1.5.1 Over nadeelcompensatie

Eén indiener gaat in op schade en waardedaling. We proberen die zoveel mogelijk te voorkomen, maar we kunnen het niet uitsluiten. In alle gevallen staat de weg voor een verzoek om nadeelcompensatie nog steeds open. Dit verzoek kan echter pas ingediend worden nadat het Projectbesluit onherroepelijk is geworden. Dat is nadat Gedeputeerde Staten (GS) het plan hebben vastgesteld en er geen beroep is ingesteld bij de Raad van State (RvS), of nadat de RvS daar een uitspraak over heeft gedaan.

1.5.2 Over het schadeloket

Bij het schadeloket kunnen mensen schade melden aan hun eigendommen die een verband (kunnen) hebben met werkzaamheden die zijn uitgevoerd in het kader van de Ontwikkelopgave Natura 2000.

Hoe werkt het?

Het melden van schade begint met het invullen van een digitaal formulier op de website van de provincie Overijssel. Het formulier staat op de aparte pagina voor schades door Natura 2000-maatregelen (die vindt u hier[1]). Het ingediende formulier wordt vervolgens in behandeling genomen door medewerkers van de provincie Overijssel. Gedeputeerde Staten (GS) nemen uiteindelijk een besluit over de aanvraag.

[1] https://regelen.overijssel.nl/Producten_en_diensten/Bezwaar_klacht_informatie_schade/Schade_door_maatregelen_Natura_2000

Een onafhankelijke commissie geeft advies.

Na ontvangst van een schademelding stellen GS een commissie in om hen van advies te voorzien. De schademelder hoeft hier zelf niet te bewijzen dat de schade het gevolg is van de maatregelen en hoeft hierbij ook geen kosten te maken. Een gemotiveerde schademelding is genoeg.

De ingestelde commissie onderzoekt of de schade het gevolg is van door de provincie uitgevoerde maatregelen en adviseert GS over een uit te keren vergoeding in geld of over het eventueel treffen van andere maatregelen om de schade weg te nemen. Ook de aanvrager van de schade krijgt, net als GS, inzage in het conceptadvies van de commissie en kan hierop reageren voordat het advies door de commissie definitief wordt gemaakt.

Soms wordt geen advies gevraagd aan de commissie, bijvoorbeeld als meteen duidelijk is dat de schade niet door de maatregelen kan zijn veroorzaakt. Dat kan het geval zijn als de schade ver van de maatregelen af gelegen is. Als er ook maar enige twijfel bestaat over de vraag of schade het gevolg is van uitgevoerde maatregelen, laat de provincie eerst een onafhankelijk onderzoek uitvoeren door een extern bureau. Als er dan nog onduidelijkheid bestaat over een mogelijk verband, dan laten we die onduidelijkheid niet voor rekening van de schademelder.

De commissieleden zijn onafhankelijk en deskundig (opleiding en aantoonbare ervaring). Voorafgaand aan benoeming van de commissieleden krijgt een schademelder ook de mogelijkheid om eventuele bedenkingen tegen de betreffende deskundige naar voren te brengen.

Proces:

Na instelling van de commissie volgt binnen 16 weken een conceptadvies. De aanvrager en GS krijgen 4 weken de tijd om hierop schriftelijk te reageren. Daarna neemt de commissie maximaal 6 weken de tijd voor verwerking van de reacties en legt een definitief advies aan GS voor. Gedeputeerde Staten nemen vervolgens zo snel mogelijk een besluit op het advies en aanvraag.

Kosten:

Kosten die in redelijkheid door de aanvrager worden gemaakt voor verleende rechtsbijstand of andere deskundige bijstand komen voor vergoeding in aanmerking. Hiervoor kan ook een voorschot worden aangevraagd bij de provincie. Dit geldt alleen voor kosten die worden gemaakt vanaf de ontvangst van het conceptadvies. In de fase daaraan voorafgaand is het voor een schademelder niet nodig om kosten te maken.

Regels:

Het schadeloket werkt volgens door GS vastgesteld beleid. In de 'beleidsregel nadeelcompensatie Overijssel[2] staan ook het proces en bij de aanvraag behorende voorwaarden beschreven.

1.5.3 Over natuurbelang versus bedrijfsbelang

Artikel 3.2 van de Algemene wet bestuursrecht bepaalt dat bij de voorbereiding van een besluit het bestuursorgaan de nodige kennis over de relevante feiten en de af te wegen belangen vergaart. Als gebruiksbeperkingen en maatregelen gezien de aard en omvang zo'n impact hebben op de bedrijfsvoering en het voortbestaan van een bedrijf, zeker als er bijvoorbeeld geen alternatieven zijn om het voortbestaan van het bedrijf zeker te stellen, dan is er een zorgvuldiger voorbereiding nodig voordat het besluit wordt genomen.

De verwijzing naar de mogelijkheid van schadevergoeding, gekoppeld aan elke afzonderlijke gebruiksbeperking en maatregel doet in zoverre geen recht aan het bedrijfsbelang. Dit is recentelijk, in een uitspraak van de Raad van State (https://www.raadvanstate.nl/uitspraken/@125899/201906446-1-r3/) nogmaals bevestigd.

[2] https://zoek.officielebekendmakingen.nl/prb-2017-5194.html

1.6 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 van deze Zienswijzennota zijn de ontvangen zienswijzen (geanonimiseerd) opgenomen en van een antwoord voorzien. Hier is ook aangegeven of deze zienswijzen aanleiding hebben gegeven tot wijzigingen van het Projectbesluit.

De nummers die gebruikt worden in hoofdstuk 2 zijn als volgt opgebouwd. Het eerste cijfer betreft nummer van de betreffende indiener. Het tweede cijfer verwijst naar een specifiek onderdeel uit de zienswijze/grond van de indiener. Het volgende voorbeeld verduidelijkt dit: 5.4 ➔ is indiener 5 en zienswijze/grond 4.

Als er een 'a' achter het eerste cijfer is opgenomen betreft het een aanvulling op de zienswijze.

2 Beantwoording zienswijzen

Nr.	**Zienswijze 1:**	Reactie	Aanpassing van het Projectbesluit nodig
1.0	**Vooraf** Ik heb met plezier het Rapport inrichtingsplan Definitief Ontwerp van Royal HaskoningDHV gelezen. Het is een gedegen studie geworden, met een goede analyse van de bestaande situatie, de geschiedenis en de potenties van het gebied voor natuurontwikkeling vanuit de lokale milieuomstandigheden (bodem, water, hydrodynamiek). Het rapport is ook logisch opgebouwd met een goed navolgbare redeneerlijn die uitmondt in een overtuigend ontwerp voor de nieuw in te richten percelen, waarbij ook de geomorfologische gesteldheid ('abiotische natuur') wordt gerespecteerd en deze – waar van fors grondverzet sprake is – zelfs enigszins in een eerdere staat wordt hersteld. Uit de bijlagen blijkt dat het ontwerp rivierkundig waarschijnlijk vergunbaar is (geen onaanvaardbare opstuwing) en mijns inziens draagt het bij aan zowel vergroting van de natuurwaarden ('biodiversiteit') in termen van de doeltypen (hard- en zachthoutooibos en glanshaverhooilanden en uiterwaardgraslanden), als aan ruimtelijke kwaliteit door een op de geomorfogenese en cultuurhistorie (situatie 1850-1940) aansluitende ruimtelijke uitwerking. Het plan draagt zo bij aan een duurzamer inrichting van het rivierengebied met robuuste natuurnetwerken en maakt het nu al zeer aantrekkelijke uitloopgebied dat Fortmond/ Duursche waarden is nog hoogwaardiger.	Hartelijk dank voor uw uitgebreide en positieve beoordeling en het delen van uw aandachtspunten op het inrichtingsplan. Het is goed om te lezen dat u de aansluiting op de geomorfologie, cultuurhistorie en de bijdrage aan natuurwaarden en ruimtelijke kwaliteit herkent. Uw zienswijze gaat deels over fosfaat. In onze reactie maken wij hierbij onderscheid tussen de totale hoeveelheid fosfaat in de bodem en P-Olsen, oftewel de hoeveelheid fosfaat die direct beschikbaar is voor de plant.	Nee

Nr.	**Zienswijze 1:**	Reactie	Aanpassing van het Projectbesluit nodig
	Bij het ontwerp heb ik desalniettemin twee opmerkingen (zienswijzen) voor de nadere uitwerking:		
1.1	**1) Betreffende de eiken op de perceelsgrenzen op de Achterweerd** Op de Achterweerd wordt hardhoutooibosontwikkeling voorgesteld, omringd door een zoom en daaromheen weer glanshaverhooilanden. Voor de landschappelijke inpassing van dat nieuwe bos in die hooilanden moeten enkele tientallen eiken, die nu op de perceelsgrenzen staan, wijken. Hoewel dat langzame groeiers zijn, hebben die zich in de afgelopen 17 jaar behoorlijk ontwikkeld en als soort (Zomereik/ Quercus robur) zijn ze ook doelsoort voor het te ontwikkelen hardhoutooibos. Mijns inziens is dat reden te proberen de bomen te behouden door deze te verplanten (in groepjes plaatsen binnen de contouren van het beoogde bos). Met stadsbomen wordt dat tegenwoordig veel gedaan (o.a. consequent in de gemeente Amsterdam), omdat anders steeds volwassen bomen door dunne sprietjes worden vervangen, waardoor de gewenste ecosysteemdiensten (CO_2-vastlegging, temperatuurregulatie, schaduw, etc.) allemaal niet duurzaam worden geborgd, maar steeds weer worden onderbroken. Met de juiste snoei (en wortel-snoei) blijkt verplanten tegenwoordig in de meeste gevallen succesvol. En mochten ze slecht aanslaan dan kunnen ze altijd nog worden gekort tot stobben (eikenhakhout). Gezien de leeftijd en afmetingen van de eiken op de perceelsgrenzen in relatie tot de machinerie die voor het vele grondverzet toch al nodig is, bepleit ik dat wordt geprobeerd de eiken te verplanten; in plaats van ze weer rigoureus te vervangen door jonge aanplant. Daarvoor	U doet de suggestie om de bestaande eiken te verplanten. We begrijpen uw wens om volwassen bomen te behouden en waarderen uw betrokkenheid bij het landschap. Wij hebben uw vraag voorgelegd aan een bomenexpert. Het verplaatsen van deze relatief jonge bomen betekent niet slechts het uitgraven en verplaatsen, maar vergt een gedegen voorbereiding, die, afhankelijk van de boom, enkele jaren kan duren. De individuele bomen krijgen hiervan een zware klap en hebben daarna tijd nodig om te herstellen. Dit kan enkele jaren duren. Ook is de herkomst en de kwaliteit van de huidige bomen niet bekend. De bomenexpert geeft aan dat het zinvoller is om jonge, autochtone bomen in goed voorbereide plantgaten te plaatsen. Deze bomen hebben een veel grotere kans op duurzame vestiging en ontwikkeling. Vanwege voorgaande overwegingen gaan we niet mee in uw wens.	Nee

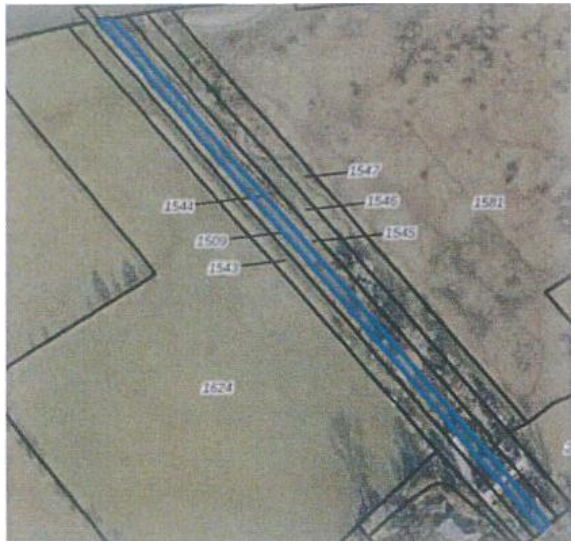
Nr.	**Zienswijze 1:**	Reactie	Aanpassing van het Projectbesluit nodig
	zijn genoeg goede hoveniers- en grondverzetbedrijven in de omgeving, die hier vast ook ervaring mee hebben (of willen opdoen). En het kan ook vast bijdragen aan groter draagvlak bij omwonenden dan 'vernieling' (het beheer van het Fortmonderbos door SBB roept ook nogal wat emoties op).		
1.2	**2) Betreffende de zodenverwijdering/ het vele graafwerk** Er is vastgesteld dat de meeste te ontwikkelen percelen zeer hoge gehalten fosfaat bevatten (hetgeen geen wonder is na ruim 50 jaar overbemesting). Volgens de ervaringsdeskundigheid van bureau B-ware zou het dan 50-80 jaar duren voor de beoogde natuurdoeltypen zich zouden ontwikkelen als wordt gekozen voor maaien en afvoeren (in het rapport 'uitmijnen'' genoemd). Daar heb ik echter mijn twijfels bij, en wel hierom:		Nee
	• Ten eerste heb ik altijd geleerd dat fosfaat in geaereerde milieus aan klei en organische stof (DOM: dead organic matter) is gebonden (geadsorbeerd) en in ieder geval niet mobiel is en mogelijk ook niet in grote mate biologisch beschikbaar. In gereduceerde omstandigheden wordt de fosfaat daarentegen wel vrijgemaakt. Nu zijn de locaties Achterweerd en Zaaij relatief hooggelegen, hebben ze zandige en zavelige – goed-gedraineerde – gronden met grondwaterstanden dieper dan 1 m. Dan zou de fosfaat, zelfs bij hoge totaalgehalten, mogelijk niet problematisch hoeven zijn, want geadsorbeerd. Bij hoogwater zal het bodemmilieu tijdelijk wel gereduceerd zijn, maar dat is meestal in de winter (buiten het groeiseizoen), waarna bij de daaropvolgende grondwaterstandsdaling (met	Wij hebben dit deel van uw zienswijze voorgelegd aan het onderzoekscentrum dat het onderzoek heeft uitgevoerd. U geeft terecht aan dat een deel van het fosfaat gebonden is aan de bodemdelen. Tegelijkertijd is er ook een deel dat direct voor de plant beschikbaar is. Dit deel wordt gemeten als P-Olsen en is een belangrijke indicator voor de ontwikkeling van natuurtypen. In het onderzoekrapport wordt gebruik gemaakt van een uitgebreide referentiedatabase, waarin ook buitendijkse gegevens zijn opgenomen. Uit de bodemonderzoeken in het projectgebied blijkt dat de P-Olsen-waarde in het projectgebied te hoog is voor de plantbeschikbare fosfaatvoorraad in de te ontwikkelen habitattypen. Zonder aanvullende maatregelen verloopt de ontwikkeling zeer langzaam. Door een deel van het fosfaat weg te nemen, de fosfaatrijke toplaag af te graven, komt naar verwachting de ontwikkeling van de gewenste habitats sneller op gang. We monitoren de ontwikkeling nauwkeurig. Mocht blijken dat de natuurtypen zich anders ontwikkelen dan op basis van de huidige kennis wordt verwacht, dan passen we het verschralingsbeheer daarop aan.	

Nr.	**Zienswijze 1:**	Reactie	Aanpassing van het Projectbesluit nodig
	zo'n 6-8 weken naijling) juist uitspoeling van de dan vrije fosfaat plaatsvindt. Is met dat adsorptie en desorptiegedrag en met die temporele variatie in uiterwaardmilieus (en uitspoeling dus) voldoende rekening gehouden? Want de ervaringskennis van B-ware lijkt vooral te berusten op binnendijkse situaties. Met een 'conservatief resultaat'.	Dat betekent dat er bijvoorbeeld minder frequent gemaaid en afgevoerd wordt.	
	• Ten tweede zijn de nagestreefde natuurdoeltypen (hard- en zachthoutooibos, glanshaverhooiland en uiterwaardgrasland) vegetaties van matig voedselrijke tot voedselrijke (vaak kalkhoudende) standplaatsen. Dat betekent dat ze ook in natuurlijke onbemeste situaties zelden fosfaat- of stikstofbeperkt zijn. En het om milieus gaat die van nature veel hogere fosfaatgehalten kennen dan binnendijkse natuurdoeltypen (laagvenen, beekdalen, e.dd). Ofwel: misschien kunnen de doeltypen meer hebben dan in het rapport is verondersteld.	U geeft terecht aan dat de nagestreefde natuurdoeltypen ook in onbemeste situaties zelden fosfaat- of stikstofbeperkt zijn. Ervaring leert dat de ontwikkeling van glanshaverhooiland op zavelige bodems met een relatief hoog fosfaatgehalte en lage nitraatconcentratie in de toplaag – zoals in delen van het projectgebied - beperkter is dan op locaties met lage fosfaatbeschikbaarheid. Droogtestress kan daarbij een rol spelen. Deze kennis is meegenomen bij de planuitwerking. En daarom is gekozen voor maatregelen die de fosfaatbeschikbaarheid verlagen.	
	• Ten laatste hebben bewoners op Fortmond en in de uiterwaarden bij Olst op eigen percelen ervaring opgedaan met maaien en afvoeren gedurende 7-10 jaar, waarbij zich op deze eveneens voormalige landbouwgronden toch al de beoogde soortenrijke hooilanden ontwikkelen. Met Glanshaver, Goudhaver, Glad en Echt walstro, Knoopkruid, Duifkruid, Veldsalie, Wilde marjolein, Weideklokje, Grasklokje en dergelijke.	De informatie over de ontwikkeling van soortenrijke hooilanden op het voormalige landbouwperceel is inderdaad bekend en is meegenomen bij de uitwerking van het Projectbesluit.	
	Tegen deze achtergrond bepleit ik een zo groot mogelijke terughoudendheid met afplaggen/ graverij, waar dit niet nodig is vanuit rivierkundig oogpunt maar alleen om de standplaats te verarmen. Met het opbrengen van zand uit de	U verzoekt ons om terughoudend te zijn met grondverzet. We begrijpen uw zorg over CO_2-uitstoot, verkeersoverlast en draagvlak in de omgeving.	

Nr.	**Zienswijze 1:**	Reactie	Aanpassing van het Projectbesluit nodig
	NVO's van het KRW-project van RWS kan immers al veel worden bereikt qua standplaatsconditionering. Als grondverzet kan worden beperkt, scheelt dat transport en dus veel verkeer (CO2-uitstoot en overlast). Ook dat zal het lokale draagvlak ten goede kunnen komen.	In het plan is bewust gekozen om afgraven zoveel mogelijk te beperken. Voor de ontwikkeling van glanshaverhooiland wordt niet afgegraven met uitzondering van De Zaaij. In dit gebied is afgraven noodzakelijk om aan rivierkundige eisen, namelijk opstuwing en morfologie, te voldoen. Afgraven en op sommige plekken ophogen vindt verder alleen plaats op locaties waar hardhoutooibos of stroomdalgrasland is voorzien. Deze ingrepen zijn niet uitsluitend gericht op de beschikbaarheid van voedingsstoffen, maar ook op het herstellen van natuurlijk reliëf. Voor deze habitattypen is een zandige, schrale bodem essentieel voor de ontwikkeling. Door het afgraven en ophogen wordt niet alleen het fosfaatgehalte verlaagd, maar ook het lutumgehalte (kleigehalte), wat noodzakelijk is voor ontwikkeling van stroomdalgrasland en hardhoutooibos. Uitbreiding van deze typen heeft een hoge prioriteit vanwege de Natura 2000-uitbreidingsdoelstellingen. Waar mogelijk proberen we de overlast verder te beperken, onder andere door werkzaamheden via de IJssel uit te voeren als dat uitvoerbaar is.	
	Conclusie	De zienswijze heeft niet geleid tot aanpassing van het ontwerp-Projectbesluit.	

Nr.	**Zienswijze 2:**	Reactie	Aanpassing van het Projectbesluit nodig
2.0	Als gemachtigde en advocaat van indieners (hierna gezamenlijk te noemen: cliënten) breng ik naar aanleiding van de vaststelling en terinzagelegging ontwerp-Projectbesluit Natura 2000-deelgebied Fortmond- Duursche waarden (IJsseluiterwaarden, Rijntakken) een zienswijze in naar aanleiding van de vaststelling en terinzagelegging ontwerp-Projectbesluit Natura 2000-deelgebied Fortmond- Duursche waarden (IJsseluiterwaarden, Rijntakken) d.d. 30 september 2025, zoals dat blijkens uw kennisgeving ter inzage ligt van dinsdag 21 oktober 2025 tot en met maandag 1 december	Hartelijk dank voor het indienen van uw zienswijze en daarmee voor uw bijdrage in het proces. U heeft een ontvangstbevestiging van uw zienswijze gekregen. Uw zienswijze is binnen de gestelde termijn ingediend en is meegenomen in de procedure.	Nee

Nr.	**Zienswijze 2:**	Reactie	Aanpassing van het Projectbesluit nodig
	2025 (bijlage 1) (*red.= Kennisgeving d.d. 15 oktober 2025*). U ontvangt deze zienswijze per aangetekende mail en per gewone post binnen de daartoe gestelde termijn.		
2.1	I. Feiten Cliënten zijn sinds 1998 woonachtig aan en eigenaar van het perceel aan de Fortmonderweg te Olst, kadastraal bekend als gemeente Olst, sectie A, perceel 1544 (weergegeven op **afbeelding 1**). Geschiedenis Zoals in **afbeelding 1** te zien is, is het perceel gelegen vanaf de woning tot aan de IJssel. Dit maakt het een lang uitgestrekt perceel. Dit is niet zonder reden. Voorheen was hier een steenfabriek gelegen. De woning van cliënten is een voormalige arbeiderswoning. In de arbeiderswoningen werden arbeiders van de steenfabriek gehuisvest. Deze arbeiderswoningen waren eigendom van de eigenaar van de steenfabriek. Toentertijd liep over de percelen een spoorlijn van een kleiwinningsgebied tot aan fabriek. Het spoor werd gebruikt om benodigdheden vanaf het kleiwinningsgebied naar de steenfabriek te vervoeren. Dit spoor liep dus achter de arbeiderswoningen langs. Toen het spoor werd opgeheven, heeft de eigenaar van de steenfabriek de percelen van de woningen uitgebreid tot aan de IJssel, dit werd gezien als een schenking aan de arbeiders. De arbeiders die gehuisvest werden in deze woningen mochten het gehele perceel met agrarische bestemming gebruiken. Bij sluiting van de steenfabriek zijn de woningen verkocht en in eigendom verkregen van de arbeiders.	Wij nemen deze feiten voor kennisgeving aan, aangezien ze slechts ondersteunend zijn aan de zienswijzen.	Nee

Nr.	**Zienswijze 2:**	Reactie	Aanpassing van het Projectbesluit nodig
	Bestemmingswijziging Uit het Projectbesluit blijkt dat de provincie Overijssel voornemens is om in de Natura 2000-gebieden maatregelen te nemen om kwetsbare natuur te herstellen en te versterken. Perceel 1544 valt binnen het voorgenomen plangebied. Dit betekent dat, indien het plan gerealiseerd wordt, het perceel van 'Agrarisch met waarden' naar 'Natuur' gewijzigd zullen worden. Dit betreft overigens niet het gehele perceel van cliënten, maar slechts een gedeelte. Afbeelding 1: perceel 1544 (bron: kadastralekaart.com)		
2.2	II. Zienswijze Cliënten namen kennis van het ontwerp projectbesluit. Het ontwerp kent een gebied		Nee

Nr.	**Zienswijze 2:**	Reactie	Aanpassing van het Projectbesluit nodig
	waarin een voornemen is om de bestemming op een gedeelte van de percelen te wijzigen ten behoeve van het herstel en versterken van kwetsbare natuur. Geschiedenis Cliënten zijn sinds 1998 eigenaar van perceel 1544. Cliënten hechten veel waarde aan de geschiedenis van het perceel en hopen dat deze geschiedenis behouden blijft en er geen aantasting plaatsvindt aan hun tuin. Het is immers eigendom van cliënten. De huidige verkaveling "vertelt" het verhaal van de geschiedenis van de steenfabrieken en hun arbeiders. Het is van cultuurhistorische **waarde.**	In uw zienswijze licht u de cultuurhistorische waarde van de verkavelingsstructuur toe. Wij veranderen met het Projectbesluit de verkavelingsstructuur niet en daarmee ook niet de door u bedoelde cultuurhistorische waarde. Uit onderstaande foto blijkt dat de oorsponkelijke langgerekte kavels grotendeels niet meer herkenbaar zijn, met uitzondering van perceel 1543. De maatregelen hebben geen effect op de verklavelingsstructuur. 	
	Bestemming percelen Het voorgenomen besluit houdt een omgevingsplanwijziging van 'Agrarisch met waarden- Landschapswaarden' naar 'Natuur' in op een gedeelte van het perceel van cliënten. Uit bijlage 1 van het projectbesluit, het inrichtings-	Dank voor uw toelichting en het delen van het ecologisch rapport. De ambitie is op uw perceel het waardevolle glanshaverhooiland te ontwikkelen. Het is goed te vernemen uit uw onderzoek dat er al waardevolle soorten aanwezig zijn. Ook het habitattype stroomdalgrasland is zeer waardevol en een doel voor dit gebied.	Nee

Nr.	**Zienswijze 2:**	Reactie	Aanpassing van het Projectbesluit nodig
	plan, blijkt dat het perceel van cliënten onderdeel uitmaakt van 'Vak S'. In het inrichtingsplan wordt dit als volgt omschreven: "Voor de percelen bij de woningen (Vak S) is minimaal kruiden- en faunarijk grasland mogelijk met het doorzetten van het hooilandbeheer. Mogelijk komen hier ook glanshaverhooilandsoorten zodanig dat het zich naar vegetatietype Glanshaverhooiland kan ontwikkelen." Hieruit blijkt dus dat door het projectbesluit een vegetatietype 'Glanshaverhooiland' beoogd wordt om op het perceel van cliënten te ontwikkelen. Cliënten begrijpen niet waarom deze wijziging nodig is op hun perceel. Cliënten onderhouden hun perceel immers deels als natuur en zijn ook voorstander van natuur. Op 25 mei 2023 heeft een ecoloog verschillende percelen aan de Fortmonderweg bezocht en geïnventariseerd. Op basis van deze bevindingen is door de ecoloog een ecologisch rapport opgesteld (**bijlage 2**) (*red.= Ecologisch rapport d.d. 22 juli 2023*). Ook het perceel van cliënten is hierbij onderzocht. De percelen betreffen grotendeels tuinen en een stukje IJsseloever. Hoewel de percelen een bestemming 'Agrarisch met waarden - Landschapswaarden' hebben, worden de percelen deels als tuin en deels als natuur beheerd en gebruikt. Cliënten maaien echter wel stukken vegetatie en onderhoudspaden. Buiten de onderhoudspaden om is de natuur op hun percelen verruigd. Doordat enkel de onderhoudspaden en stukken vegetatie worden gemaaid, verblijven er bijzondere soorten op de percelen. Uit het ecologisch rapport blijkt immers dat op (onder andere) de percelen van cliënten kenmerkende en gewenste (stroomdalgrasland)soorten aangetroffen zijn. Tevens is de	De door u ingehuurde ecoloog geeft aan dat delen van het perceel te intensief gemaaid worden (gazon, paden) en andere delen verruigd zijn. Dit betekent dat het huidige beheer niet optimaal is voor de ontwikkeling van deze habitattypen, zoals ook blijkt uit de ecoloog zijn advies voor verbetering. De aanpassingen ten opzichte van het huidige beheer en gebruik zijn naar verwachting gering, maar kunnen een belangrijke impuls geven om het gewenste habitattype te ontwikkelen. We monitoren de ontwikkeling. Mocht blijken dat de natuurtypen zich anders ontwikkelen dan op basis van de huidige kennis wordt verwacht, dan passen we het beheer/ beheerpakket daarop aan. De insteek van het beheer is de huidige waardevolle situatie verder te verbeteren en voor de toekomst te borgen met het Projectbesluit. Daarmee wordt het huidige natuurpotentieel versterkt en voldaan aan de Natura 2000-doelstellingen voor dit gebied. Voor wat betreft de bestemming verwijzen wij naar onze reactie bij 'Noodzaak'.	

Nr.	**Zienswijze 2:**	Reactie	Aanpassing van het Projectbesluit nodig
	zogeheten 'ruigte' op de percelen ook van belang voor insecten en amfibieën die naar deze 'ruigte' toetrekken. Deze ruigte is immers aantrekkelijk voor insecten en amfibieën. De reden dat het ecologisch rapport is gebaseerd op stroomdalgraslandsoorten is omdat dit in eerste instantie beoogd werd te bereiken op de betreffende percelen. Stroomdalgrasland is "moeilijker" te bereiken dan 'glanshaverhooiland'. In het ecologisch rapport wordt benadrukt dat op de percelen gewenste soorten te vinden zijn die ook in een stroomdalgrasland voorkomen. Cliënten vragen zich daarom af of zij op hun perceel niet al voldoen aan 'glanshaverhooiland', hierdoor zou het nut van de wijziging van bestemming verdwijnen. Aangezien de percelen deels als tuin gebruikt worden en deels verruigd zijn en tevens uit het ecologisch rapport blijkt dat er kenmerkende en gewenste (stroomdalgrasland)soorten groeien op de percelen, zien cliënten het nut niet in van het voorgenomen projectbesluit.		
	Noodzaak Daarnaast zien cliënten de noodzaak van de bestemmingsplanwijziging niet in. De percelen aan de Fortmonderweg zijn de "laatste" percelen van het gebied. Perceel 1581 wordt niet meer meegenomen in deze wijziging. Cliënten vragen zich af wat de noodzaak is dat hun perceel meegenomen wordt in de wijziging van bestemming. Het roept vragen op bij cliënten omdat hun perceel al deels wordt onderhouden op de wijze dat voorgeschreven is bij 'glanshaverhooiland' en er hierdoor helemaal geen noodzaak is voor een dergelijke wijziging.	In de Omgevingsverordening is het 'Uitwerkingsgebied Ontwikkelopgave Natura 2000' opgenomen. Deze gebieden zijn aangewezen om de maatregelen uit het beheerplan Rijntakken te realiseren. De wijziging van de bestemming van 'Agrarisch met waarde-Landschapswaarden' naar 'Natuur' is noodzakelijk om de natuurwaarden die door het gebruik van de huidige eigenaren is ontstaan en die in de lijn liggen met de doelstellingen van het N2000-gebied ook voor de toekomst te borgen als het eigendom overgaat naar een andere eigenaar. Om de natuurkwaliteit te verbeteren wordt het beheer van de graslanden aangepast. Perceel 1581 (eigendom Staatsbosbeheer) heeft al de functie Natuur en hoeft om deze reden niet meegenomen te worden in de wijziging van de functie.	Nee
	Participatie		Nee

Nr.	**Zienswijze 2:**	Reactie	Aanpassing van het Projectbesluit nodig
	Daarnaast willen cliënten graag opmerken dat zij ontevreden zijn over het participatieproces. Gedurende dit proces werd hen niet duidelijk in welke hoedanigheid zij benaderd zijn. Zij voelen zich als eigenaar van de gronden niet voldoende gehoord. Er zijn immers vanuit de eigenaren meerdere voorstellen gedaan, maar dit zien zij niet terug in het projectbesluit.	Uit uw zienswijze blijkt dat voor uw cliënten niet altijd duidelijk was welke rol zij hadden in het participatieproces en dat dit tot ontevredenheid heeft geleid. Dat vinden wij jammer, want wij hechten veel waarde aan een zorgvuldig en transparant participatieproces. Sinds 2021 is een uitgebreid gebiedsproces ingericht, zoals beschreven in paragraaf 6.1.2 van het ontwerp-Projectbesluit (Omgevingsproces). Grondeigenaren binnen het plangebied, waaronder uw cliënten, hadden daarbij een hoge prioriteit. Uw cliënten vielen binnen het participatieniveau 'adviseren'. Dit betekent dat er binnen de kaders van de kennisgeving participatie gelegenheid is geboden om zorgen aan te dragen en alternatieve oplossingen te bedenken. Deze gelegenheid hebben we geboden in brieven, informatiebijeenkomsten, huisbezoeken, bewonersbijeenkomsten en veldbezoeken met provinciale bestuurders. Uw cliënten hebben hiervan gebruik gemaakt en bijvoorbeeld voorgesteld om op hun percelen de lagere delen richting de IJssel en hogere delen achter de woningen te behouden voor eigen gebruik, geen bomen aan te planten, geen recreatiepaden aan te leggen, zelf het beheer uit te voeren en geen grond af te plaggen. Deze voorstellen hebben we meegenomen in het inrichtingsplan. Niet alle voorstellen konden worden meegenomen binnen de wettelijke kaders van Natura 2000, zoals het behouden van de agrarische functie van de percelen (zie reactie bij 'Noodzaak'). Dat kan teleurstellend zijn, en wij hebben begrip voor de belangen van uw cliënten. Met het ontwerp-Projectbesluit wordt uitvoering gegeven aan de wettelijke verplichting, waarbij een zorgvuldige afweging van belangen is toegepast.	
2.3	III. Conclusie De belangen van cliënten zijn voornamelijk gelegen in het woongenot en de mogelijkheden op hun perceel. Met een wijziging van bestemming vrezen cliënten dat zij in hun woongenot worden aangetast. Daarnaast zien cliënten het nut niet in van het voorgenomen projectbesluit omdat de wijze van onderhoud die zij plegen op het perceel grotendeels ziet op de natuur. Daarnaast vragen zij zich af welk nut het heeft en welke noodzaak er is om ook hun perceel	Wij hebben bij het opstellen van het inrichtingsplan en Projectbesluit zoveel mogelijk rekening gehouden met de belangen van uw cliënten. Wij zien door de wijziging van de bestemming en het beoogde beheer geen wezenlijke aantasting van hun woongenot. Mochten uw cliënten desondanks vinden dat het woongenot aangetast wordt, is er een mogelijkheid om nadeelcompensatie aan te vragen. De wijziging van de bestemming van het perceel van uw cliënten van 'Agrarisch met waarde-Landschapswaarden' naar 'Natuur' is noodzakelijk om de natuurwaarden ook op lange termijn te borgen. Dit is	Nee

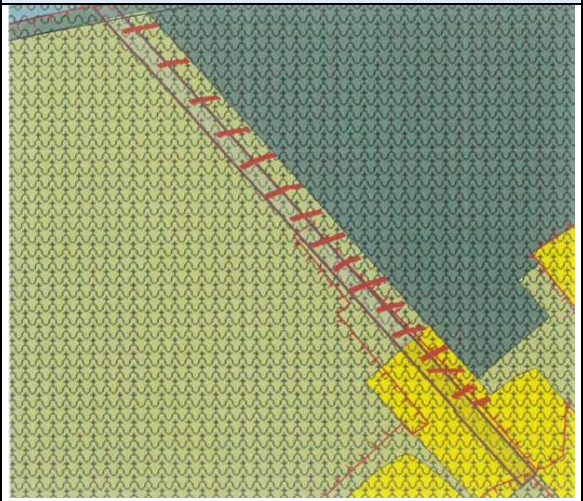
Nr.	**Zienswijze 2:**	Reactie	Aanpassing van het Projectbesluit nodig
	mee te nemen in de bestemmingswijziging. Dit zijn immers de "laatste" percelen die meegenomen worden in het projectbesluit. Het naastgelegen perceel verandert niet van bestemming. Cliënten zien tevens daardoor het belang niet in van een bestemmingswijziging. Verzocht wordt om met bovenstaande belangen rekening te houden bij de vaststelling van het ontwerp projectbesluit.	belangrijk om te voorkomen dat bij een eventuele eigendomsoverdracht het beheer verandert en de natuurdoelen niet worden gehaald of vastgehouden. De percelen ten noordwesten en zuidoosten van het perceel van uw cliënten hebben of krijgen eveneens dezelfde bestemming 'Natuur'. Hierdoor ontstaat een samenhangend planologische beschermd natuurgebied. Op het belang van de bestemmingswijziging zijn wij onder 2.2 bij 'Noodzaak' ingegaan.	
2.4	Bijlage 2 (zie originele bijlage voor veldbezoek) (*red. Uittreksel uit Ecologisch rapport d.d. 22 juli 2023*) Deel 1 Conclusie In de tuinen zijn een paar kenmerkende en gewenste (stroomdalgrasland)soorten aangetroffen. Deel 2 Advies om in eigen beheer "door te ontwikkelen" naar stroomdalgrasland. Het plangebied ligt middenin een 'kale en gladde' omgeving. Er is buiten de tuinen weinig tot geen plaats voor stroomdalplanten; ten westen ligt een intensief gebruikt agrarisch perceel en ten oosten een intensief begraasd natuurterrein. De tuinen zijn daarmee een belangrijk toevluchtsoord voor enkele stroomdalgrassoorten en bijbehorende fauna (insecten en vogels). Delen van de tuinen worden (te) intensief gemaaid (gazon en paden) en andere delen zijn verruigd met veel opslag. De potentie voor meer variatie en afwisseling voor kenmerkende soorten wordt nu niet (voldoende) benut. Er is op korte termijn en met de juiste ingrepen wel veel van deze potentie te benutten; ook op	We hebben kennisgenomen van de bijlagen, waaronder het ecologisch rapport. De adviezen en conclusies uit het rapport zijn meegenomen in onze reactie onder 2.2.	Nee

Nr.	**Zienswijze 2:**	Reactie	Aanpassing van het Projectbesluit nodig
	deze relatief kleine oppervlakte. Tegelijk is een deel van deze 'ruigte' ook van belang voor insecten en amfibieën. Op een paar plekken zou deze in stand gehouden kunnen worden (langs opgaande beplanting en hier en daar langs de perceelsgrens); dit verhoogt de biodiversiteit. Mijn advies zou zijn om delen van het ruige deel 2 maal per jaar te maaien en dit maaisel af te voeren naar één centrale 'bult' waar alle maaisel en takken die vrijkomen worden gelegd (tevens broeiplaats voor ringslangen en vluchtplek voor vogels en insecten). Het effect is dat op die gemaaide plekken meer ruimte komt voor kenmerkende (stroomdalgrasland)soorten en er binnen de tuinen een afwisseling ontstaat van bloemrijke, open en ruigere plekken. Dit maaien en afvoeren zou je 2 of 3 jaar vol moeten houden (en wel telkens op dezelfde plaatsen) en daarna kan volstaan worden met 1x per jaar maaien/ hooien. Daarnaast adviseer ik om ter plekke van de oeverwal fors te maaien en hier en daar de zode opener te maken. Hiermee biedt je kansen aan nieuwvestiging van soorten die met hoge rivierstanden worden aangevoerd.		
	Conclusie	De zienswijze heeft niet geleid tot aanpassing van het ontwerp-Projectbesluit.	

Nr.	**Zienswijze 3:**	Reactie	Aanpassing van het Projectbesluit nodig
3.0	Als advocaat en gemachtigde van indieners (hierna gezamenlijk te noemen: cliënten) breng ik naar aanleiding van de vaststelling en terinzagelegging ontwerp projectbesluit Natura 2000-deelgebied Fortmond- Duursche waarden	Bedankt voor uw zienswijze. Wij stellen uw inbreng op prijs en danken u voor het delen van uw aandachtspunten. U heeft een ontvangstbevestiging van uw zienswijze gekregen. Uw zienswijze is binnen de gestelde termijn ingediend en is meegenomen in de procedure.	Nee

Nr.	**Zienswijze 3:**	Reactie	Aanpassing van het Projectbesluit nodig
	(IJsseluiterwaarden, Rijntakken) een zienswijze in naar aanleiding van de vaststelling en terinzagelegging ontwerp projectbesluit Natura 2000-deelgebied Fortmond-Duursche waarden (IJsseluiterwaarden, Rijntakken) d.d. 30 september 2025, zoals dat blijkens uw kennisgeving ter inzage ligt van dinsdag 21 oktober 2025 tot en met maandag 1 december 2025 (**bijlage 1**). (*red.= Kennisgeving d.d. 15 oktober 2025*). U ontvangt deze zienswijze per aangetekende mail en per gewone post binnen de daartoe gestelde termijn.		
3.1	I. Feiten Cliënten zijn sinds 1997 woonachtig aan en eigenaar van het perceel aan de Fortmonderweg te Olst, kadastraal bekend als gemeente Olst, sectie A, perceel 1546. Tevens zijn cliënten eigenaar van het perceel kadastraal bekend als gemeente Olst, sectie A, perceel 1547. Dit zijn twee aaneengesloten percelen (weergegeven op afbeelding 1). Geschiedenis Zoals in afbeelding 1 te zien is, is het perceel gelegen vanaf de woning tot aan de IJssel. Dit maakt het een lang uitgestrekt perceel. Dit is niet zonder reden. Voorheen was hier een steenfabriek gelegen. De woning van cliënten is een voormalige arbeiderswoning. In de arbeiderswoningen werden arbeiders van de steenfabriek gehuisvest. Deze arbeiderswoningen waren eigendom van de eigenaar van de steenfabriek. Toentertijd liep over de percelen een spoorlijn van een kleiwinningsgebied tot aan fabriek. Het spoor werd gebruikt om benodigdheden vanaf het kleiwinningsgebied naar de steenfabriek te vervoeren. Dit spoor liep dus achter de arbeiderswoningen langs. Toen het	Wij nemen deze feiten voor kennisgeving aan, aangezien ze slechts ondersteunend zijn aan de zienswijzen.	Nee

Nr.	**Zienswijze 3:**	Reactie	Aanpassing van het Projectbesluit nodig
	spoor werd opgeheven, heeft de eigenaar van de steenfabriek de percelen van de woningen uitgebreid tot aan de IJssel, dit werd gezien als een schenking aan de arbeiders. De arbeiders die gehuisvest werden in deze woningen mochten hef gehele perceel met agrarische bestemming gebruiken. Bij sluiting van de steenfabriek zijn de woningen verkocht en in eigendom verkregen van de arbeiders.		
	Bestemmingswijziging Uit het projectbesluit blijkt dat de provincie Overijssel voornemens is om in de Natura 2000-gebieden maatregelen te nemen om kwetsbare natuur te herstellen en te versterken. Perceel 1546 en Perceel 1547 vallen binnen het voorgenomen plangebied. Dit betekent dat, indien het plan gerealiseerd wordt, de percelen van 'Agrarisch met waarden' naar 'Natuur' gewijzigd zullen worden. Dit betreft overigens niet de gehele percelen van cliënten, maar slechts een gedeelte. Op afbeelding 1 zijn de percelen van cliënten aangeduid met de rode strepen. Dit betreft een strook van ongeveer 20 meter breed.	We zijn bekend met de kikkerpoel en de afspraken voor beheer hiervan op de percelen van uw cliënten.	Nee

Nr.	**Zienswijze 3:**	Reactie	Aanpassing van het Projectbesluit nodig
	 Afbeelding 1: bestemming en ligging percelen 1546 en 1547 (bron: regels op de kaart) Op de percelen is ook een zogeheten kikkerpoel gelegen. Cliënten hebben een beheerovereenkomst met 'Groene en Blauwe diensten' gesloten met betrekking tot het beheer en onderhoud van de kikkerpoel.		
3.2	II. Zienswijze Cliënten namen kennis van het ontwerp projectbesluit. Het ontwerp kent een gebied waarin een voornemen is om de bestemming op een gedeelte van de percelen te wijzigen ten behoeve van het herstel en versterken van kwetsbare natuur. Geschiedenis Cliënten zijn sinds 1997 eigenaar van de woning en het aangelegen perceel aan de Fortmonderweg te Olst. Cliënte is opgegroeid in de omgeving en hierdoor hechten cliënten veel waarde aan de geschiedenis van hun woning en bijbehorend perceel. Cliënten hechten veel	In uw zienswijze geeft u aan dat u veel waarde hecht aan de cultuurhistorische verkavelingsstructuur. Het Projectbesluit verandert deze verkavelingsstructuur niet. Uit onderstaande foto blijkt dat de oorsponkelijke langgerekte kavels grotendeels niet meer herkenbaar zijn, met uitzondering van perceel 1543. De maatregelen hebben geen invloed op de verkavelingsstructuur.	Nee

Nr.	**Zienswijze 3:**	Reactie	Aanpassing van het Projectbesluit nodig
	waarde aan de geschiedenis van het perceel en hopen dat deze geschiedenis behouden blijft en er geen aantasting plaatsvindt aan hun tuin. De huidige verkaveling "vertelt" namelijk het verhaal van de geschiedenis van de steenfabrieken en hun arbeiders. Het is van cultuurhistorische waarde.		
	Bestemming percelen Het voorgenomen besluit houdt een omgevingsplanwijziging van 'Agrarisch met waarden Landschapswaarden' naar 'Natuur' in op een gedeelte van de percelen van cliënten. Uit bijlage 1 van het projectbesluit, het inrichtingsplan, blijkt dat de percelen van cliënten onderdeel uitmaken van 'Vak S'. In het inrichtingsplan wordt dit als volgt omschreven: "Voor de percelen bij de woningen (Vak S) is minimaal kruiden- en faunarijk grasland mogelijk met het doorzetten van het hooilandbeheer. Mogelijk komen hier ook glanshaverhooilandsoorten zodanig dat het zich naar vegetatietype Glanshaverhooiland kan ontwikkelen."	Dank voor uw toelichting en het delen van het ecologisch rapport. De ambitie is op uw perceel het waardevolle glanshaverhooiland te ontwikkelen. Het is goed te vernemen uit uw onderzoek dat er al waardevolle soorten aanwezig zijn. Ook het habitattype stroomdalgrasland is zeer waardevol en een doel voor dit gebied. De door u ingehuurde ecoloog geeft aan dat delen van het perceel te intensief gemaaid worden (gazon, paden) en andere delen verruigd zijn. Dit betekent dat het huidige beheer niet optimaal is voor de ontwikkeling van deze habitattypen, zoals ook blijkt uit de ecoloog zijn advies voor verbetering. De aanpassingen ten opzichte van het huidige beheer en gebruik zijn naar verwachting gering, maar kunnen een belangrijke impuls geven om het gewenste habitattype te ontwik-	Nee

Nr.	**Zienswijze 3:**	Reactie	Aanpassing van het Projectbesluit nodig
	Hieruit blijkt dus dat door het projectbesluit een vegetatietype 'Glanshaverhooiland' beoogd wordt om op de percelen van cliënten te ontwikkelen. Cliënten begrijpen niet waarom deze wijziging nodig is op hun percelen. Cliënten onderhouden hun percelen immers (groten)deels als natuur. Op 25 mei 2023 heeft een ecoloog verschillende percelen aan de Fortmonderweg bezocht en geïnventariseerd. Op basis van deze bevindingen is door de ecoloog een ecologisch rapport opgesteld (bijlage 2). (*red.= Ecologisch rapport d.d. 22 juli 2023*). Ook de percelen van cliënten zijn hierbij onderzocht. De percelen betreffen grotendeels tuinen en een stukje IJsseloever. Hoewel de percelen een bestemming 'Agrarisch met waarden - Landschapswaarden' hebben, worden de percelen deels als tuin en deels als natuur beheerd en gebruikt. Cliënten maaien echter wel stukken vegetatie en onderhoudspaden. Deze onderhoudspaden zijn onder andere noodzakelijk om de kikkerpoel (gelegen nabij de IJsseloever) te kunnen onderhouden. Indien er geen onderhoudspaden zijn kunnen cliënten geen materieel, dat benodigd is voor het onderhoud, verplaatsen naar de kikkerpoel. Buiten de onderhoudspaden om zijn de percelen verruigd. Doordat enkel de onderhoudspaden en stukken vegetatie worden gemaaid verblijven er bijzondere soorten op de percelen. Uit het ecologisch rapport blijkt immers dat zich op (onder andere) de percelen van cliënten kenmerkende en gewenste (stroomdalgrasland)soorten aangetroffen zijn. Tevens is de zogeheten 'ruigte' op de percelen ook van belang voor insecten en amfibieën die naar deze 'ruigte' toetrekken. Deze ruigte is	kelen. We monitoren de ontwikkeling. Mocht blijken dat de natuurtypen zich anders ontwikkelen dan op basis van de huidige kennis wordt verwacht, dan passen we het beheer/ beheerpakket daarop aan. De insteek van het beheer is de huidige waardevolle situatie verder te verbeteren en voor de toekomst te borgen met het Projectbesluit. Daarmee wordt het huidige natuurpotentieel versterkt en voldaan aan de Natura 2000-doelstellingen voor dit gebied. U geeft daarnaast aan dat onderhoudspaden noodzakelijk zijn voor het onderhoud aan de poel. Beheer van een poel vindt plaats in het najaar (normaal gesproken tussen 1 september en 15 oktober). In deze periode kan ook het gewenste habitattype worden gemaaid waardoor de poel goed bereikbaar wordt voor onderhoud. Er zijn daarom geen permanente onderhoudspaden noodzakelijk voor het beheer van de poel. Voor wat betreft de bestemming verwijzen wij naar onze reactie bij 'Noodzaak'.	

Nr.	**Zienswijze 3:**	Reactie	Aanpassing van het Projectbesluit nodig
	immers aantrekkelijk voor insecten en amfibieën. De reden dat het ecologisch rapport is gebaseerd op stroomdalgraslandsoorten, is omdat dit in eerste instantie beoogd werd te bereiken op de betreffende percelen. Stroomdalgrasland is "moeilijker" te bereiken dan 'glanshaverhooiland'. In het ecologisch rapport wordt benadrukt dat zich op de percelen bepaalde soorten bevinden, die gewenst zijn in een stroomdalgrasland. Cliënten vragen zich daarom af of zij op hun percelen al voldoen aan 'glanshaverhooiland', hierdoor zou het nut van de wijziging van bestemming verdwijnen. Aangezien de percelen deels als tuin gebruikt worden en deels verruigd zijn en tevens uit het ecologisch rapport blijkt dat er kenmerkende en gewenste (stroomdalgrasland)soorten groeien op de percelen, zien cliënten het nut niet in van het voorgenomen projectbesluit.		
	Noodzaak Daarnaast zien cliënten de noodzaak van de bestemmingsplanwijziging niet in. De percelen van cliënten zijn de "laatste" percelen van het gebied. Perceel 1581 wordt niet meer meegenomen in deze wijziging. Cliënten vragen zich af wat de noodzaak is dat hun percelen meegenomen worden in de wijziging van bestemming. Het roept vragen op bij cliënten omdat de percelen van cliënten al deels worden onderhouden op de wijze dat voorgeschreven is bij 'glanshaverhooiland' en er hierdoor helemaal geen noodzaak is voor een dergelijke wijziging. Gebruik van de percelen Voor cliënten is van belang dat ook duidelijkheid ontstaat over de vraag of op de percelen	In de Omgevingsverordening is het 'Uitwerkingsgebied ontwikkelopgave Natura 2000' opgenomen. Deze gebieden zijn aangewezen om de maatregelen uit het beheerplan Rijntakken te realiseren. De wijziging van de bestemming van 'Agrarisch met waarde-Landschapswaarden' naar 'Natuur' is noodzakelijk om de natuurwaarden die door het gebruik van de huidige eigenaren is ontstaan en die in de lijn liggen met de doelstellingen van het N2000-gebied ook voor de toekomst te borgen als het eigendom overgaat naar een andere eigenaar. Om de natuurkwaliteit te verbeteren wordt het beheer van de graslanden aangepast. Perceel 1581 (eigendom Staatsbosbeheer) heeft al de functie Natuur en hoeft om deze reden niet meegenomen te worden in de wijziging van de functie. U vraagt zich daarnaast af of beweiding mogelijk is bij glanshaverhooiland. Het betreft hier hooiland, waarbij er, afhankelijk van de voedselrijkdom, één of twee keer per jaar gemaaid wordt. Vanuit de kwalitatieve verplichting, behorende bij de afwaardering van de grond, is het in de eerste zes jaar na omvorming van de bestemming	Nee

Nr.	**Zienswijze 3:**	Reactie	Aanpassing van het Projectbesluit nodig
	nog vee kan worden geweid. Vooralsnog menen zij dat dit mogelijk blijft, voor zover dit niet het geval zou zijn verzoeken zijn u de planregels op dit punt aan te passen	van landbouw naar natuur niet toegestaan om te beweiden. Na deze zes jaar is beweiding uitsluitend mogelijk als dit het beheerdoel ten goede komt, waarbij uitgegaan wordt van maximaal 1,5 grootvee-eenheid (GVE) per hectare.	
	Participatie Daarnaast willen cliënten graag opmerken dat zij ontevreden zijn over het participatieproces. Gedurende dit proces werd hen niet duidelijk in welke hoedanigheid zij benaderd zijn. Vooraf was niet voldoende helder welke rol en positie zij als eigenaren in het participatieproces hadden. Zij voelen zich als eigenaar van de gronden niet voldoende gehoord.	Uit uw zienswijze blijkt dat voor uw cliënten vooraf niet duidelijk was welke rol en positie zij als eigenaren in het participatieproces hadden en dat zij zich daardoor niet voldoende gehoord hebben gevoeld. Dat vinden wij jammer, omdat wij veel waarde hechten aan een zorgvuldig en transparant participatieproces. Voor de uitwerking van het ontwerp-Projectbesluit is sinds 2021 een gebiedsproces doorlopen, zoals toegelicht in paragraaf 6.1.2 van het ontwerp-Projectbesluit (Omgevingsproces). Grondeigenaren binnen het plangebied, waaronder uw cliënten, hebben hierin een belangrijke rol gehad. Dit betekent dat er binnen de kaders van de kennisgeving participatie gelegenheid is geboden om zorgen aan te dragen en alternatieve oplossingen te bedenken. Deze gelegenheid hebben we geboden in brieven, informatiebijeenkomsten, huisbezoeken, bewonersbijeenkomsten en veldbezoeken met provinciale bestuurders. Tegelijkertijd volgen wij bij Natura 2000-projecten wettelijke kaders die vooraf vaststaan en die niet door participatie kunnen worden aangepast. Hierdoor is participatie soms minder vrij dan men zou wensen, wat kan bijdragen aan het gevoel onvoldoende gehoord te zijn.	Nee
3.3	III Conclusie De belangen van cliënten zijn voornamelijk gelegen in het woongenot en de mogelijkheden op hun percelen. Met een wijziging van bestemming vrezen cliënten dat zij in hun woongenot worden aangetast. Daarnaast zien cliënten het nut niet in van het voorgenomen projectbesluit omdat de wijze van onderhoud die zij plegen op het perceel grotendeels ziet op de natuur, waarmee de doelstelling van de bestemmingsplanwijziging al is bereikt. Daarnaast vragen zij zich welk nut het heeft om ook hun percelen mee te nemen in de bestemmingswijziging. Dit zijn immers de "laatste"	Wij hebben bij het opstellen van het inrichtingsplan en Projectbesluit zoveel mogelijk rekening gehouden met de belangen van uw cliënten. Wij zien door de wijziging van de bestemming en het beoogde beheer geen wezenlijke aantasting van hun woongenot. Mochten uw cliënten desondanks vinden dat het woongenot aangetast wordt, is er een mogelijkheid om nadeelcompensatie aan te vragen. De wijziging van de bestemming van het perceel van uw cliënten van 'Agrarisch met waarde-Landschapswaarden' naar 'Natuur' is noodzakelijk om de natuurwaarden ook op lange termijn te borgen. Dit is belangrijk om te voorkomen dat bij een eventuele eigendomsoverdracht het beheer verandert en de natuurdoelen niet worden gehaald of vastgehouden.	Nee

Nr.	**Zienswijze 3:**	Reactie	Aanpassing van het Projectbesluit nodig
	percelen die meegenomen worden in het projectbesluit. Het naastgelegen perceel verandert niet van bestemming. Cliënten zien tevens daardoor niet het belang van een bestemmingswijziging. Verzocht wordt om met bovenstaande belangen rekening te houden bij de vaststelling van het ontwerp projectbesluit.	De percelen ten noordwesten en zuidoosten van het perceel van uw cliënten hebben of krijgen eveneens dezelfde bestemming 'Natuur'. Hierdoor ontstaat een samenhangend planologisch beschermd natuurgebied. Op het belang van de bestemmingswijziging zijn wij onder 3.2 bij 'Noodzaak' al ingegaan.	
3.4	Bijlage 2 (zie originele bijlage voor veldbezoek) (*red. Uittreksel uit Ecologisch rapport d.d. 22 juli 2023*) Deel 1 Conclusie In de tuinen zijn een paar kenmerkende en gewenste (stroomdalgrasland)soorten aangetroffen. Deel 2 Advies om in eigen beheer "door te ontwikkelen" naar stroomdalgrasland. Het plangebied ligt middenin een 'kale en gladde' omgeving. Er is buiten de tuinen weinig tot geen plaats voor stroomdalplanten; ten westen ligt een intensief gebruikt agrarisch perceel en ten oosten een intensief begraasd natuurterrein. De tuinen zijn daarmee een belangrijk toevluchtsoord voor enkele stroomdalgrassoorten en bijbehorende fauna (insecten en vogels). Delen van de tuinen worden (te) intensief gemaaid (gazon en paden) en andere delen zijn verruigd met veel opslag. De potentie voor meer variatie en afwisseling voor kenmerkende soorten wordt nu niet (voldoende) benut. Er is op korte termijn en met de juiste ingrepen wel veel van deze potentie te benutten; ook op deze relatief kleine oppervlakte. Tegelijk is een	We hebben kennisgenomen van de bijlagen, waaronder het ecologisch rapport. De adviezen en conclusies uit het rapport zijn meegenomen in onze reactie onder 3.2.	Nee

Nr.	**Zienswijze 3:**	Reactie	Aanpassing van het Projectbesluit nodig
	deel van deze 'ruigte' ook van belang voor insecten en amfibieën. Op een paar plekken zou deze in stand gehouden kunnen worden (langs opgaande beplanting en hier en daar langs de perceelsgrens); dit verhoogt de biodiversiteit. Mijn advies zou zijn om delen van het ruige deel 2 maal per jaar te maaien en dit maaisel af te voeren naar één centrale 'bult' waar alle maaisel en takken die vrijkomen worden gelegd (tevens broeiplaats voor ringslangen en vluchtplek voor vogels en insecten). Het effect is dat op die gemaaide plekken meer ruimte komt voor kenmerkende (stroomdalgrasland)soorten en er binnen de tuinen een afwisseling ontstaat van bloemrijke, open en ruigere plekken. Dit maaien en afvoeren zou je 2 of 3 jaar vol moeten houden (en wel telkens op dezelfde plaatsen) en daarna kan volstaan worden met 1x per jaar maaien/ hooien. Daarnaast adviseer ik om ter plekke van de oeverwal fors te maaien en hier en daar de zode opener te maken. Hiermee biedt je kansen aan nieuwvestiging van soorten die met hoge rivierstanden worden aangevoerd.		
	Conclusie	De zienswijze heeft niet geleid tot aanpassing van het ontwerp-Projectbesluit.	

Nr.	**Zienswijze 4:**	Reactie	Aanpassing van het Projectbesluit nodig
4.0	Zienswijze naar aanleiding van de vaststelling en terinzagelegging ontwerp projectbesluit Natura 2000-deelgebied Fortmond- Duursche waarden (IJsseluiterwaarden, Rijntakken). Als gemachtigde van indiener, woonachtig aan de Fortmonderweg te Olst (hierna: Indiener) breng ik naar aanleiding van de vaststelling en	Dank voor uw zienswijze; uw opmerkingen helpen ons bij een zorgvuldige afweging van het Projectbesluit. U heeft een ontvangstbevestiging van uw zienswijze gekregen. Uw zienswijze is binnen de gestelde termijn ingediend en is meegenomen in de procedure.	Nee

Nr.	**Zienswijze 4:**	Reactie	Aanpassing van het Projectbesluit nodig
	terinzagelegging ontwerp projectbesluit Natura 2000-deelgebied Fortmond- Duursche waarden (IJsseluiterwaarden, Rijntakken) een zienswijze in naar aanleiding van de vaststelling en terinzagelegging ontwerp projectbesluit Natura 2000-deelgebied Fortmond- Duursche waarden (IJsseluiterwaarden, Rijntakken) d.d. 30 september 2025, zoals dat blijkens uw kennisgeving ter inzage ligt van dinsdag 21 oktober 2025 tot en met maandag 1 december 2025 (bijlage 1). (*red.= Kennisgeving d.d. 15 oktober 2025*). U ontvangt deze zienswijze per aangetekende mail en per gewone post binnen de daartoe gesteld termijn.		
4.1	I. Feiten Indiener is sinds 2009 woonachtig aan en eigenaar van het perceel aan de Fortmonderweg te Olst, kadastraal bekend als gemeente Olst, sectie A, perceel 1545 (weergegeven op afbeelding 1). Geschiedenis Zoals in afbeelding 1 te zien is, is het perceel gelegen vanaf de woning tot aan de IJssel. Dit maakt het een lang uitgestrekt perceel. Dit is niet zonder reden. Voorheen was hier een steenfabriek gelegen. De woning van cliënten is een voormalige arbeiderswoning. In de arbeiderswoningen werden arbeiders van de steenfabriek gehuisvest. Deze arbeiderswoningen waren eigendom van de eigenaar van de steenfabriek. Toentertijd was vanaf de IJssel tot aan de steenfabriek een spoor gevestigd. Het spoor werd gebruikt om benodigdheden vanaf de IJssel naar de steenfabriek te vervoeren. Dit spoor liep dus achter de arbeiderswoningen langs. Toen het spoor werd opgeheven,	Wij nemen deze feiten voor kennisgeving aan, aangezien ze slechts ondersteunend zijn aan de zienswijzen.	Nee

Nr.	**Zienswijze 4:**	Reactie	Aanpassing van het Projectbesluit nodig
	heeft de eigenaar van de steenfabriek de percelen van de woningen uitgebreid tot aan de IJssel, dit werd gezien als een schenking aan de arbeiders. De arbeiders die gehuisvest werden in deze woningen mochten het gehele perceel met agrarische bestemming gebruiken. Bij sluiting van de steenfabriek zijn de woningen verkocht en in eigendom verkregen van de arbeiders.		
	Bestemmingswijziging Uit het projectbesluit blijkt dat de provincie Overijssel voornemens is om in de Natura 2000-gebieden maatregelen te nemen om natuur te herstellen en te versterken. Perceel 1545 valt binnen het voorgenomen plangebied. Dit betekent dat, indien het plan gerealiseerd wordt, de percelen van 'Agrarisch met waarden' naar 'Natuur' gewijzigd zullen worden. Afbeelding 1: Perceel 1545 {bron: Kadastralekaart.com)		Nee
4.2	II. Zienswijze		Nee

Nr.	**Zienswijze 4:**	Reactie	Aanpassing van het Projectbesluit nodig
	Indiener nam kennis van het ontwerp projectbesluit. Het ontwerp kent een gebied waarin een voornemen is om de bestemming op een gedeelte van de percelen te wijzigen ten behoeve van het herstel en versterken van natuur. Geschiedenis Indiener is sinds 2009 eigenaar van perceel 1545. Indiener hecht veel waarde aan de geschiedenis van het perceel en hoopt dat deze geschiedenis behouden blijft en er geen aantasting plaatsvindt aan haar tuin. Het is immers haar eigendom en heeft een cultuurhistorische waarde. Zoals uit de geschiedenis blijkt zijn de tuinen er met een reden en als eigenaar van de tuinen is Indiener vrij om deze te gebruiken zoals zij wil. Deze reden is volgens Indiener voldoende om het ontwerp-projectbesluit niet vast te stellen. Volledigheidshalve worden de overige gronden ook nog uitgewerkt.	In uw zienswijze geeft u aan dat u veel waarde hecht aan de cultuurhistorische verkavelingsstructuur. Het Projectbesluit verandert deze verkavelingsstructuur niet. Uit onderstaande foto blijkt dat de oorsponkelijke langgerekte kavels grotendeels niet meer herkenbaar zijn, met uitzondering van perceel 1543. De maatregelen hebben geen invloed op de verklavelingsstructuur. 	
	Bestemming percelen Het voorgenomen besluit houdt een omgevingsplanwijziging van 'Agrarisch met waarden- Landschapswaarden' naar 'Natuur' in op een gedeelte van het perceel van Indiener. Uit bijlage 1 van het projectbesluit, het inrichtings-	Dank voor uw toelichting en het delen van het ecologisch rapport. De ambitie is op uw perceel het waardevolle glanshaverhooiland te ontwikkelen. Het is goed te vernemen uit uw onderzoek dat er al waardevolle soorten aanwezig zijn. Ook het habitattype stroomdalgrasland is zeer waardevol en een doel voor dit gebied. De door u ingehuurde ecoloog geeft aan dat delen van het perceel te intensief gemaaid worden (gazon, paden) en andere delen verruigd	Nee

Nr.	**Zienswijze 4:**	Reactie	Aanpassing van het Projectbesluit nodig
	plan, blijkt dat het perceel van Indiener onderdeel uitmaakt van 'Vak S'. In het inrichtingsplan wordt dit als volgt omschreven: "Voor de percelen bij de woningen (Vak S) is minimaal kruiden- en faunarijk grasland mogelijk met het doorzetten van het hooilandbeheer. Mogelijk komen hier ook glanshaverhooilandsoorten zodanig dat het zich naar vegetatietype Glanshaverhooiland kan ontwikkelen. Hieruit blijkt dus dat door het projectbesluit een vegetatietype 'Glanshaverhooiland' beoogd wordt om op het perceel van Indiener te ontwikkelen. Indiener begrijpt niet waarom deze wijziging nodig is op haar perceel. Op 25 mei 2023 heeft een ecoloog verschillende percelen aan de Fortmonderweg bezocht en geïnventariseerd. Op basis van deze bevindingen is door de ecoloog een ecologisch rapport opgesteld (bijlage 2). Ook het perceel van Indiener is hierbij onderzocht. De percelen betreffen grotendeels tuinen en een stukje IJsseloever. Hoewel de percelen een bestemming 'Agrarisch met waarden - Landschapswaarden' hebben, worden de percelen deels als tuin en deels als natuur beheerd en gebruikt. Indiener maait echter wel stukken vegetatie en onderhoudspaden. Buiten de onderhoudspaden om zijn de percelen verruigd. Doordat enkel de onderhoudspaden en stukken vegetatie worden gemaaid verblijven er bijzondere soorten op de percelen. Uit het ecologisch rapport blijkt immers dat op (onder andere) de percelen van cliënten kenmerkende en gewenste (stroomdalgrasland)soorten aangetroffen zijn. Tevens is de zogeheten 'ruigte' op de percelen ook van belang voor insecten en amfibieën die naar deze 'ruigte' toetrekken. Deze ruigte is immers aantrekkelijk voor insecten en amfibieën.	zijn. Dit betekent dat het huidige beheer niet optimaal is voor de ontwikkeling van deze habitattypen, zoals ook blijkt uit de ecoloog zijn advies voor verbetering. De aanpassingen ten opzichte van het huidige beheer en gebruik zijn naar verwachting gering, maar kunnen een belangrijke impuls geven om het gewenste habitattype te ontwikkelen. We monitoren de ontwikkeling. Mocht blijken dat de natuurtypen zich anders ontwikkelen dan op basis van de huidige kennis wordt verwacht, dan passen we het beheer/ beheerpakket daarop aan. De insteek van het beheer is de huidige waardevolle situatie verder te verbeteren en voor de toekomst te borgen met het Projectbesluit. Daarmee wordt het huidige natuurpotentieel versterkt en voldaan aan de Natura 2000-doelstellingen voor dit gebied. Voor wat betreft de bestemming verwijzen wij naar onze reactie bij 'Noodzaak'.	

Nr.	**Zienswijze 4:**	Reactie	Aanpassing van het Projectbesluit nodig
	De reden dat het ecologisch rapport is gebaseerd op stroomdalgraslandsoorten is omdat dit in eerste instantie beoogd werd te bereiken op de betreffende percelen. Stroomdalgrasland is "moeilijker" te bereiken dan 'glanshaverhooiland'. In het ecologisch rapport wordt benadrukt dat de percelen bepaalde soorten vinden die gewenst zijn in een stroomdalgrasland. Indiener vraagt zich daarom af wat het nut van de wijziging van bestemming zou zijn. Aangezien de percelen deels als tuin gebruikt worden en deels verruigd zijn en tevens uit het ecologisch rapport blijkt dat er kenmerkende en gewenste (stroomdalgrasland)soorten groeien op de percelen, ziet Indiener het nut niet in van het voorgenomen projectbesluit.		
	Noodzaak Daarnaast ziet Indiener de noodzaak van de bestemmingsplanwijziging niet in. Het perceel van cliënt is gelegen aan de rand van het voorgenomen plangebied. Perceel 1581 wordt niet meer meegenomen in deze wijziging. Indiener vraagt zich af wat de noodzaak is dat haar perceel meegenomen wordt in de wijziging van bestemming.	In de Omgevingsverordening is het 'Uitwerkingsgebied ontwikkelopgave Natura 2000' opgenomen. Deze gebieden zijn aangewezen om de maatregelen uit het beheerplan Rijntakken te realiseren. De wijziging van de bestemming van 'Agrarisch met waarde-Landschapswaarden' naar 'Natuur' is noodzakelijk om de natuurwaarden die door het gebruik van de huidige eigenaren is ontstaan en die in de lijn liggen met de doelstellingen van het N2000-gebied ook voor de toekomst te borgen als het eigendom overgaat naar een andere eigenaar. Om de natuurkwaliteit te verbeteren wordt het beheer van de graslanden aangepast. Perceel 1581 (eigendom Staatsbosbeheer) heeft al de functie Natuur en hoeft om deze reden niet meegenomen te worden in de wijziging van de functie.	Nee
	Participatie Daarnaast wil Indiener graag opmerken dat zij ontevreden is over het participatieproces. Zij voelt zich als eigenaar van de gronden niet voldoende gehoord, omdat vanaf begin af aan gecommuniceerd is dat er aan een minimumaantal vierkante meters voldaan moest worden.	Uit uw zienswijze blijkt dat het voor Indiener niet altijd duidelijk was welke ruimte er binnen het participatieproces bestond. De Indiener heeft zich daardoor niet voldoende gehoord heeft gevoeld. Wij vinden het jammer dat de Indiener het participatietraject als onvoldoende betekenisvol heeft ervaren, omdat wij veel waarde hechten aan een zorgvuldig en transparant participatieproces.	Nee

Nr.	**Zienswijze 4:**	Reactie	Aanpassing van het Projectbesluit nodig
	Hierdoor voelt het participatietraject van onvoldoende betekenis.	Voor Natura 2000 geldt dat wettelijke kaders op basis van ecologische randvoorwaarden een minimumoppervlak voorschrijven. Dit is nodig om de instandhoudingsdoelen te realiseren. Deze randvoorwaarde konden daarom niet worden aangepast in het participatieproces, wat het gevoel kan geven dat de mogelijkheden tot invloed beperkt waren. Tegelijkertijd was er tijdens het gebiedsproces wel ruimte voor participatie op andere onderdelen van het plan. Wensen en suggesties van betrokkenen zijn meegenomen voor zover deze pasten binnen het beheerplan en beleidskaders, uitvoerbaar waren binnen budget en planning, en een oplossing boden voor de Natura 2000-opgave. Deze uitgangspunten staan beschreven in de kennisgeving 'voornemen en participatie Projectbesluit Natura 2000-IJsseluiterwaarden, locatie Fortmond/Duursche Waarden'.	
4.3	III. Conclusie De belangen van Indiener zijn voornamelijk gelegen in het woongenot en de mogelijkheden op hun percelen. Met een wijziging van bestemming vreest Indiener dat zij in haar woongenot wordt aangetast. Daarnaast ziet Indiener het nut niet in van het voorgenomen projectbesluit omdat de wijze van onderhoud die zij pleegt op het perceel grotendeels ziet op de natuur. Daarnaast vraagt zij zich af welk nut het heeft om ook haar perceel mee te nemen in de bestemmingswijziging. Dit perceel is immers gelegen aan de rand van het voorgenomen plangebied. Het naastgelegen perceel verandert niet van bestemming. Indiener ziet tevens daardoor het belang niet in van een bestemmingswijziging. Verzocht wordt om met bovenstaande belangen rekening te houden bij de vaststelling van het ontwerp projectbesluit.	Wij hebben bij het opstellen van het inrichtingsplan en Projectbesluit zoveel mogelijk rekening gehouden met de belangen van uw cliënten. Wij zien door de wijziging van de bestemming en het beoogde beheer geen wezenlijke aantasting van hun woongenot. Mochten uw cliënten desondanks vinden dat het woongenot aangetast wordt, is er een mogelijkheid om nadeelcompensatie aan te vragen. De wijziging van de bestemming van het perceel van uw cliënten van 'Agrarisch met waarde-Landschapswaarden' naar 'Natuur' is noodzakelijk om de natuurwaarden ook op lange termijn te borgen. Dit is belangrijk om te voorkomen dat bij een eventuele eigendomsoverdracht het beheer verandert en de natuurdoelen niet worden gehaald of vastgehouden. De percelen ten noordwesten en zuidoosten van het perceel van uw cliënten hebben of krijgen eveneens dezelfde bestemming 'Natuur', zodat er een samenhangend planologisch beschermd natuurgebied ontstaat. Op het belang van de bestemmingswijziging zijn wij onder 4.2 bij 'Noodzaak' ingegaan.	Nee
4.4	Bijlage 2 (zie originele bijlage voor veldbezoek) (*red. Uittreksel uit Ecologisch rapport d.d. 22 juli 2023*)	We hebben kennisgenomen van de bijlagen, waaronder het ecologisch rapport. De adviezen en conclusies uit het rapport zijn meegenomen in onze reactie onder 4.2.	Nee

Nr.	**Zienswijze 4:**	Reactie	Aanpassing van het Projectbesluit nodig
	Deel 1 Conclusie In de tuinen zijn een paar kenmerkende en gewenste (stroomdalgrasland)soorten aangetroffen. Deel 2 Advies om in eigen beheer "door te ontwikkelen" naar stroomdalgrasland. Het plangebied ligt middenin een 'kale en gladde' omgeving. Er is buiten de tuinen weinig tot geen plaats voor stroomdalplanten; ten westen ligt een intensief gebruikt agrarisch perceel en ten oosten een intensief begraasd natuurterrein. De tuinen zijn daarmee een belangrijk toevluchtsoord voor enkele stroomdalgrassoorten en bijbehorende fauna (insecten en vogels). Delen van de tuinen worden (te) intensief gemaaid (gazon en paden) en andere delen zijn verruigd met veel opslag. De potentie voor meer variatie en afwisseling voor kenmerkende soorten wordt nu niet (voldoende) benut. Er is op korte termijn en met de juiste ingrepen wel veel van deze potentie te benutten; ook op deze relatief kleine oppervlakte. Tegelijk is een deel van deze 'ruigte' ook van belang voor insecten en amfibieën. Op een paar plekken zou deze in stand gehouden kunnen worden (langs opgaande beplanting en hier en daar langs de perceelsgrens); dit verhoogt de biodiversiteit. Mijn advies zou zijn om delen van het ruige deel 2 maal per jaar te maaien en dit maaisel af te voeren naar één centrale 'bult' waar alle maaisel en takken die vrijkomen worden gelegd (tevens broeiplaats voor ringslangen en vluchtplek voor vogels en insecten). Het effect is dat op die gemaaide plekken meer ruimte komt voor kenmerkende (stroomdalgras-		

Nr.	**Zienswijze 4:**	Reactie	Aanpassing van het Projectbesluit nodig
	land)soorten en er binnen de tuinen een afwisseling ontstaat van bloemrijke, open en ruigere plekken. Dit maaien en afvoeren zou je 2 of 3 jaar vol moeten houden (en wel telkens op dezelfde plaatsen) en daarna kan volstaan worden met 1x per jaar maaien/ hooien. Daarnaast adviseer ik om ter plekke van de oeverwal fors te maaien en hier en daar de zode opener te maken. Hiermee biedt je kansen aan nieuwvestiging van soorten die met hoge rivierstanden worden aangevoerd.		
	Conclusie	De zienswijze heeft niet geleid tot aanpassing van het ontwerp-Projectbesluit.	

Nr.	**Zienswijze 5:**	Reactie	Aanpassing van het Projectbesluit nodig
5.0	Als gemachtigde en advocaat van indiener, woonachtig aan de Fortmonderweg te Olst (hierna: Indiener) breng ik naar aanleiding van de vaststelling en terinzagelegging ontwerp projectbesluit Natura 2000-deelgebied Fortmond- Duursche waarden (IJsseluiterwaarden, Rijntakken) een zienswijze in naar aanleiding van de vaststelling en terinzagelegging ontwerp projectbesluit Natura 2000-deelgebied Fortmond- Duursche waarden (IJsseluiterwaarden, Rijntakken) d.d. 30 september 2025, zoals dat blijkens uw kennisgeving ter inzage ligt van dinsdag 21 oktober 2025 tot en met maandag 1 december 2025 (bijlage 1). (*red.= Kennisgeving d.d. 15 oktober 2025*). U ontvangt deze zienswijze per aangetekende mail en per gewone post binnen de daartoe gestelde termijn.	Bedankt voor uw zienswijze; wij stellen uw inbreng en aandachtspunten op prijs. U heeft een ontvangstbevestiging van uw zienswijze gekregen. Uw zienswijze is binnen de gestelde termijn ingediend en is meegenomen in de procedure.	Nee
5.1	I. Feiten		Nee

Nr.	**Zienswijze 5:**	Reactie	Aanpassing van het Projectbesluit nodig
	Indiener is sinds 1999 woonachtig aan en eigenaar van de Fortmonderweg te Olst, kadastraal bekend als gemeente Olst, sectie A, perceel 1543 (weergegeven op afbeelding 1). Geschiedenis Zoals in afbeelding 1 te zien is, is het perceel gelegen vanaf de woning tot aan de IJssel. Dit maakt het een lang uitgestrekt perceel. Dit is niet zonder reden. Voorheen was hier een steenfabriek gelegen. De woning van cliënten is een voormalige arbeiderswoning. In de arbeiderswoningen werden arbeiders van de steenfabriek gehuisvest. Deze arbeiderswoningen waren eigendom van de eigenaar van de steenfabriek. Toentertijd was vanaf de IJssel tot aan de steenfabriek een spoor gevestigd. Het spoor werd gebruikt om benodigdheden vanaf de IJssel naar de steenfabriek te vervoeren. Dit spoor liep dus achter de arbeiderswoningen langs. Toen het spoor werd opgeheven, heeft de eigenaar van de steenfabriek de percelen van de woningen uitgebreid tot aan de IJssel, dit werd gezien als een schenking aan de arbeiders. De arbeiders die gehuisvest werden in deze woningen mochten het gehele perceel met agrarische bestemming gebruiken. Bij sluiting van de steenfabriek zijn de woningen verkocht en in eigendom verkregen van de arbeiders.	Wij nemen deze feiten voor kennisgeving aan, aangezien ze slechts ondersteunend zijn aan de zienswijzen.	
	Bestemmingswijziging Uit het projectbesluit blijkt dat de provincie Overijssel voornemens is om in de Natura 2000-gebieden maatregelen te nemen om kwetsbare natuur te herstellen en te versterken. Perceel 1543 (*red.: Perceelnummer aangepast. Indiener heeft verkeerd perceelnummer opgenomen*) valt binnen het voorgenomen plange-		Nee

Nr.	**Zienswijze 5:**	Reactie	Aanpassing van het Projectbesluit nodig
	bied. Dit betekent dat, indien het plan gerealiseerd wordt, de percelen van 'Agrarisch met waarden' naar 'Natuur' gewijzigd zullen worden. Dit betreft overigens niet het gehele perceel van Indiener, maar slechts een gedeelte. Afbeelding 1: Perceel 1543 (bron: kadastralekaart.com)		
5.2	II. Zienswijze Indiener nam kennis van het ontwerp projectbesluit. Het ontwerp kent een gebied waarin een voornemen is om de bestemming op een gedeelte van de percelen te wijzigen ten behoeve van het herstel en versterken van kwetsbare natuur. Geschiedenis Cliënt is sinds 1999 eigenaar van perceel 1543. Cliënt hecht veel waarde aan de geschiedenis van het perceel en hoopt dat deze geschiedenis	In uw zienswijze geeft u aan dat u veel waarde hecht aan de cultuurhistorische verkavelingsstructuur. Het Projectbesluit verandert deze verkavelingsstructuur niet.	Nee

Nr.	**Zienswijze 5:**	Reactie	Aanpassing van het Projectbesluit nodig
	behouden blijft en er geen aantasting plaatsvindt aan zijn tuin. Het is immers zijn eigendom.		
	Bestemming percelen Het voorgenomen besluit houdt een omgevingsplanwijziging van 'Agrarisch met waarden - Landschapswaarden' naar 'Natuur' in op een gedeelte van het perceel van Indiener. Uit bijlage 1 van het projectbesluit, het inrichtingsplan, blijkt dat het perceel van Indiener onderdeel uitmaakt van 'Vak S'. In het inrichtingsplan wordt dit als volgt omschreven: "Voor de percelen bij de woningen (Vak S) is minimaal kruiden- en faunarijk grasland mogelijk met het doorzetten van het hooilandbeheer. Mogelijk komen hier ook glanshaverhooilandsoorten zodanig dat het zich naar vegetatietype Glanshaverhooiland kan ontwikkelen." Hieruit blijkt dus dat door het projectbesluit een vegetatietype 'Glanshaverhooiland' beoogd wordt om op het perceel van Indiener te ontwikkelen. Indiener begrijpt niet waarom deze wijziging nodig is op zijn perceel. Indiener onderhoudt zijn perceel immers deels als natuur. Op 25 mei 2023 heeft een ecoloog verschillende percelen aan de Fortmonderweg bezocht en geïnventariseerd. Op basis van deze bevindingen is door de ecoloog een ecologisch rapport opgesteld (bijlage 2). Ook het perceel van Indiener is hierbij onderzocht. De percelen betreffen grotendeels tuinen en een stukje IJsseloever. Hoewel de percelen een bestemming 'Agrarisch met waarden - Landschapswaarden' hebben, worden de percelen deels als tuin en deels als natuur beheerd en gebruikt. Indiener maait echter wel stukken vegetatie en onderhoudspaden. Buiten de onderhoudspaden om	Dank voor uw toelichting en het delen van het ecologisch rapport. De ambitie is op uw perceel het waardevolle glanshaverhooiland te ontwikkelen. Het is goed te vernemen uit uw onderzoek dat er al waardevolle soorten aanwezig zijn. Ook het habitattype stroomdalgrasland is zeer waardevol en een doel voor dit gebied. De door de Indiener ingehuurde ecoloog geeft aan dat delen van het perceel te intensief gemaaid worden (gazon, paden) en andere delen verruigd zijn. Dit betekent dat het huidige beheer niet optimaal is voor de ontwikkeling van deze habitattypen, zoals ook blijkt uit de ecoloog zijn advies voor verbetering. De aanpassingen ten opzichte van het huidige beheer en gebruik zijn naar verwachting gering, maar kunnen een belangrijke impuls geven om het gewenste habitattype te ontwikkelen. We monitoren de ontwikkeling. Mocht blijken dat de natuurtypen zich anders ontwikkelen dan op basis van de huidige kennis wordt verwacht, dan passen we het beheer/ beheerpakket daarop aan. De insteek van het beheer is de huidige waardevolle situatie verder te verbeteren en voor de toekomst te borgen met het Projectbesluit. Daarmee wordt het huidige natuurpotentieel versterkt en voldaan aan de Natura 2000-doelstellingen voor dit gebied. Voor wat betreft de bestemming verwijzen wij naar onze reactie bij 'Noodzaak'.	Nee

Nr.	**Zienswijze 5:**	Reactie	Aanpassing van het Projectbesluit nodig
	zijn de percelen verruigd. Doordat enkel de onderhoudspaden en stukken vegetatie worden gemaaid verblijven er bijzondere soorten op de percelen. Uit het ecologisch rapport blijkt immers dat op (onder andere) het perceel van Indiener kenmerkende en gewenste (stroomdalgrasland)soorten aangetroffen zijn. Tevens is de zogeheten 'ruigte' op de percelen ook van belang voor insecten en amfibieën die naar deze 'ruigte' toetrekken. Deze ruigte is immers aantrekkelijk voor insecten en amfibieën. De reden dat het ecologisch rapport is gebaseerd op stroomdalgraslandsoorten is omdat dit in eerste instantie beoogd werd te bereiken op de betreffende percelen. Stroomdalgrasland is "moeilijker" te bereiken dan 'glanshaverhooiland'. In het ecologisch rapport wordt benadrukt dat de percelen bepaalde soorten vinden die gewenst zijn in een stroomdalgrasland. Indiener vraagt zich daarom af of hij op zijn perceel niet al voldoet aan 'glanshaverhooiland', hierdoor zou het nut van de wijziging van bestemming verdwijnen. Aangezien de percelen deels als tuin gebruikt worden en deels verruigd zijn en tevens uit het ecologisch rapport blijkt dat er kenmerkende en gewenste (stroomdalgrasland)soorten groeien op de percelen, ziet Indiener het nut niet in van het voorgenomen projectbesluit.		
	Noodzaak Daarnaast ziet Indiener de noodzaak van de bestemmingsplanwijziging niet in. De percelen van cliënten zijn gelegen aan de rand van het gebied. Perceel 1581 wordt niet meer meegenomen in deze wijziging. Indiener vraagt zich af wat de noodzaak is dat zijn perceel meegenomen wordt in de wijziging van bestemming. Het roept vragen op bij Indiener omdat zijn	In de Omgevingsverordening is het 'Uitwerkingsgebied ontwikkelopgave Natura 2000' opgenomen. Deze gebieden zijn aangewezen om de maatregelen uit het beheerplan Rijntakken te realiseren. De wijziging van de bestemming van 'Agrarisch met waarde-Landschapswaarden' naar 'Natuur' is noodzakelijk om de natuurwaarden die door het gebruik van de huidige eigenaren is ontstaan en die in de lijn liggen met de doelstellingen van het N2000-gebied ook voor de	Nee

Nr.	**Zienswijze 5:**	Reactie	Aanpassing van het Projectbesluit nodig
	perceel al deels wordt onderhouden op de wijze dat voorgeschreven is bij 'glanshaverhooiland' en er hierdoor helemaal geen noodzaak is voor een dergelijke wijziging.	toekomst te borgen als het eigendom overgaat naar een andere eigenaar. Om de natuurkwaliteit te verbeteren wordt het beheer van de graslanden aangepast. Perceel 1581 (eigendom Staatsbosbeheer) heeft al de functie Natuur en hoeft om deze reden niet meegenomen te worden in de wijziging van de functie.	
	Participatie Daarnaast wil Indiener graag opmerken dat hij ontevreden is over het participatieproces. Gedurende dit proces werd hem niet duidelijk in welke hoedanigheid hij benaderd is. Hij voelt zich als eigenaar van de gronden niet voldoende gehoord.	Uit uw zienswijze blijkt dat het voor de Indiener niet altijd duidelijk was in welke hoedanigheid hij benaderd werd en dat dit tot ontevredenheid heeft geleid. Dat vinden wij jammer, want wij hechten veel waarde aan een zorgvuldig en transparant participatieproces. Voor het ontwerp-Projectbesluit is vanaf 2021 een gebiedsproces doorlopen, zoals toegelicht in paragraaf 6.1.2 van het ontwerp-Projectbesluit (Omgevingsproces). Grondeigenaren binnen het plangebied, waaronder u, hadden hierin een belangrijke rol. Binnen de kaders van de kennisgeving participatie viel uw positie onder het participatieniveau 'adviseren'. Dit betekende dat u de mogelijkheid had om aandachtspunten, zorgen en ideeën mee te geven voor de verdere uitwerking van het plan. Deze betrokkenheid is vormgegeven via onder meer gesprekken, huisbezoeken, informatie- en bewonersbijeenkomsten en veldbezoeken met provinciale bestuurders. Wij begrijpen dat het participatieproces, ondanks deze contactmomenten, uw Indiener zicht niet voldoende gehoord heeft gevoeld. Tegelijkertijd moeten wij bij Natura 2000-projecten werken binnen vooraf vastgestelde ecologische en wettelijke kaders. Die kaders bepalen de ruimte die er is om voorstellen over te nemen. Dat kan het gevoel versterken dat de invloed van participatie beperkt is. Met het ontwerp-Projectbesluit geven wij uitvoering aan onze wettelijke verplichting, waarbij wij binnen de geboden ruimte zorgvuldig aandacht hebben besteed aan de inbreng van grondeigenaren.	Nee
5.3	III. Conclusie De belangen van Indiener zijn voornamelijk gelegen in het woongenot en de mogelijkheden op zijn perceel. Met een wijziging van bestemming vreest Indiener dat hij in zijn woongenot wordt aangetast. Daarnaast ziet Indiener het	Wij hebben bij het opstellen van het inrichtingsplan en Projectbesluit zoveel mogelijk rekening gehouden met de belangen van uw cliënten. Wij zien door de wijziging van de bestemming en het beoogde beheer geen wezenlijke aantasting van hun woongenot. Mochten uw cliënten	Nee

Nr.	**Zienswijze 5:**	Reactie	Aanpassing van het Projectbesluit nodig
	nut niet in van het voorgenomen projectbesluit omdat de wijze van onderhoud die hij pleegt op het perceel grotendeels ziet op de natuur. Daarnaast vraagt hij zich af welk nut het heeft om ook zijn perceel mee te nemen in de bestemmingswijziging. Dit zijn immers percelen die aan rand van het voorgenomen plangebied gelegen zijn. Het naastgelegen perceel verandert niet van bestemming. Indiener ziet tevens daardoor het belang niet in van een bestemmingswijziging. Verzocht wordt om met bovenstaande belangen rekening te houden bij de vaststelling van het ontwerp projectbesluit.	desondanks vinden dat het woongenot aangetast wordt, is er een mogelijkheid om nadeelcompensatie aan te vragen. De wijziging van de bestemming van het perceel van uw cliënten van 'Agrarisch met waarde-Landschapswaarden' naar 'Natuur' is noodzakelijk om de natuurwaarden ook op lange termijn te borgen. Dit is belangrijk om te voorkomen dat bij een eventuele eigendomsoverdracht het beheer verandert en de natuurdoelen niet worden gehaald of vastgehouden. De percelen ten noordwesten en zuidoosten van het perceel van uw cliënten hebben of krijgen eveneens dezelfde bestemming 'Natuur', zodat er een samenhangend planologisch beschermd natuurgebied ontstaat. Op het belang van de bestemmingswijziging zijn wij onder 5.2 bij 'Noodzaak' ingegaan.	
5.4	Bijlage 2 (zie originele bijlage voor veldbezoek) (*red. Uittreksel uit Ecologisch rapport d.d. 22 juli 2023*) Deel 1 Conclusie In de tuinen zijn een paar kenmerkende en gewenste (stroomdalgrasland)soorten aangetroffen. Deel 2 Advies om in eigen beheer "door te ontwikkelen" naar stroomdalgrasland. Het plangebied ligt middenin een 'kale en gladde' omgeving. Er is buiten de tuinen weinig tot geen plaats voor stroomdalplanten; ten westen ligt een intensief gebruikt agrarisch perceel en ten oosten een intensief begraasd natuurterrein. De tuinen zijn daarmee een belangrijk toevluchtsoord voor enkele stroomdalgrassoorten en bijbehorende fauna (insecten en vogels). Delen van de tuinen worden (te) intensief gemaaid (gazon en paden) en andere delen zijn	We hebben kennisgenomen van de bijlagen, waaronder het ecologisch rapport. De adviezen en conclusies uit het rapport zijn meegenomen in onze reactie onder 5.2.	Nee

Nr.	**Zienswijze 5:**	Reactie	Aanpassing van het Projectbesluit nodig
	verruigd met veel opslag. De potentie voor meer variatie en afwisseling voor kenmerkende soorten wordt nu niet (voldoende) benut. Er is op korte termijn en met de juiste ingrepen wel veel van deze potentie te benutten; ook op deze relatief kleine oppervlakte. Tegelijk is een deel van deze 'ruigte' ook van belang voor insecten en amfibieën. Op een paar plekken zou deze in stand gehouden kunnen worden (langs opgaande beplanting en hier en daar langs de perceelsgrens); dit verhoogt de biodiversiteit. Mijn advies zou zijn om delen van het ruige deel 2 maal per jaar te maaien en dit maaisel af te voeren naar één centrale 'bult' waar alle maaisel en takken die vrijkomen worden gelegd (tevens broeiplaats voor ringslangen en vluchtplek voor vogels en insecten). Het effect is dat op die gemaaide plekken meer ruimte komt voor kenmerkende (stroomdalgrasland)soorten en er binnen de tuinen een afwisseling ontstaat van bloemrijke, open en ruigere plekken. Dit maaien en afvoeren zou je 2 of 3 jaar vol moeten houden (en wel telkens op dezelfde plaatsen) en daarna kan volstaan worden met 1x per jaar maaien/ hooien. Daarnaast adviseer ik om ter plekke van de oeverwal fors te maaien en hier en daar de zode opener te maken. Hiermee biedt je kansen aan nieuwvestiging van soorten die met hoge rivierstanden worden aangevoerd.		
	Conclusie	De zienswijze heeft niet geleid tot aanpassing van het ontwerp-Projectbesluit.	

Nr.	**Zienswijze 6:**	Reactie	Aanpassing van het Projectbesluit nodig
6.0	Met deze zienswijze maken wij bezwaar tegen het ontwerp-projectbesluit Natura 2000-gebied IJsseluiterwaarden deelgebied Fortmond-Duursche Waarden. Wij hebben al generaties een melkveebedrijf (> 150 melkkoeien) aan de Groene Dijk te Olst: het bedrijf ligt met de huiskavel in het projectbesluit Fortmond-Duursche Waarden. Het ontwerp leidt tot ingrijpende aantasting van ons melkveebedrijf en voldoet niet aan de eisen van noodzakelijkheid, evenredigheid, zorgvuldige belangenafweging en uitvoerbaarheid zoals vereist onder de Omgevingswet en de daarop gebaseerde jurisprudentie. (*red.: Nummering is aangepast, omdat die niet doorliep en het adres was niet correct geschreven.*)	Bedankt voor het indienen van de zienswijze; uw opmerkingen helpen ons bij een zorgvuldige afweging. Op de genoemde eisen wordt verderop bij de desbetreffende inhoudelijke punten ingegaan.	Nee
6.1	1. Situatiebeschrijving Ons melkveebedrijf aan de Groene Dijk te Olst verliest door de voorgestelde inrichting de volledige huiskavel. Deze kavel is essentieel voor beweiding en een toekomstgerichte bedrijfsvoering, waaronder de mogelijkheid tot omschakeling naar biologisch waar de maatschappij juist naar toe wil. Het ontwerp voorziet in omzetting van 16.69.50 hectare hoogwaardige landbouwgrond naar natuur, met de doeltypen N12.03 (glanshaverhooiland) en N14.01 (rivier- en beekbegeleidende bossen). Het beoogde beheer sluit gebruik als agrarische huiskavel volledig uit: bemesting, beweiding en reguliere agrarische benutting worden verboden. Daarmee wordt de continuïteit van ons bedrijf rechtstreeks en substantieel aangetast.	Wij onderkennen uw beschrijving van de huidige situatie en het belang van deze gronden voor uw bedrijf. Wij hebben uw argumenten in de volgende paragrafen daarom zorgvuldig gelezen en afgewogen. Op de gevolgen en continuïteit van uw bedrijf gaan we inhoudelijk in bij 6.7	Nee
6.2	2. Geen noodzaak, onvoldoende motivering en reële alternatieven aanwezig De keuze voor juist deze percelen is naar onze overtuiging onvoldoende gemotiveerd. Er is geen afweging gemaakt tussen het natuurdoel	Voor de noodzaak en motivering verwijzen wij naar onze reactie bij 6.5.	Nee

Nr.	**Zienswijze 6:**	Reactie	Aanpassing van het Projectbesluit nodig
	en het bedrijfsbelang, terwijl geschikte alternatieve gronden in de uiterwaarden beschikbaar zijn. Daarnaast is het klei- en bodemtype van onze huiskavel niet passend voor het realiseren van de beoogde natuurdoeltypen. Afgraven en verschralen is ecologisch onzeker en leidt niet vanzelfsprekend tot de gewenste habitatkwaliteit. Ook is niet onderbouwd waarom de natuurdoelen uitsluitend op onze gronden kunnen worden bereikt, terwijl elders in het gebied mogelijkheden aanwezig zijn die minder ingrijpend zijn voor bestaande bedrijven. Daarmee ontbreekt de vereiste noodzakelijkheid om tot zo'n ingrijpend besluit te komen.	U stelt daarnaast dat er geschiktere alternatieve gronden zijn zonder aan te geven waar die zijn. Alternatieve locaties voor de beoogde natuurdoeltypen binnen het 'Uitwerkingsgebied ontwikkelopgave Natura 2000' in de Overijsselse IJsseluiterwaarden zijn niet beschikbaar, omdat ook daar maatregelen worden uitgevoerd om Natura 2000-doelstellingen te realiseren. Met betrekking tot klei- en bodemtype en afgraven en verschralen verwijzen wij naar onze reactie bij 6.4. Wij begrijpen dat dit besluit ingrijpend is voor u. Samen met u wordt gezocht naar een passende compensatie voor het onttrekken van de percelen aan uw bedrijfsvoering. Het Projectbesluit biedt hiervoor de juridische basis en duidelijkheid voor verdere gesprekken.	
6.3	3. Onvoldoende uitvoeringszekerheid en ongeadresseerde neveneffecten Er is geen overtuigend plan voor duurzaam beheer. Eerdere ontwikkelingen in Fortmond (zoals de nevengeul) laten zien dat beoogd beheer niet structureel wordt uitgevoerd. Vanuit de omgeving is herhaaldelijk aangegeven dat gebrek aan middelen en capaciteit leidt tot achterstallig onderhoud. De uitvoerbaarheid van nieuwe natuur is daarmee onzeker. Bovendien zijn belangrijke neveneffecten niet onderzocht, waaronder mogelijke verschuiving van ganzen naar omliggende agrarische percelen, verspreiding van onkruidzaden en risico's op dierziekteoverdracht (o.a. vogelgriep, blauwtong).	In uw zienswijze schrijft u over uitvoerbaarheid, het belang van duurzaam beheer en mogelijke neveneffecten. Het duurzame beheer is omschreven in het Eigendom-, beheer- en onderhoudsplan en maakt onderdeel uit van het ontwerp-Projectbesluit. Zie bijlage 4 van Rapportage inrichtingsplan Definitief ontwerp. Dit plan beschrijft hoe het beheer structureel wordt uitgevoerd en geborgd, inclusief monitoring en financiering. De financiering voor regulier beheer, aanvullend beheer en overgangsbeheer is geregeld via de regeling 'Uitvoering ontwikkelopgave Natura 2000' en de 'Subsidie Natuur- en Landschapsbeheer'. De benodigde capaciteit voor het structureel uitvoeren van beheer hangt samen met de afspraken die nog gemaakt worden met huidige eigenaren of via grondverwerving. Hiermee wordt geborgd dat het beheer op lange termijn uitvoerbaar is. In de Natuurtoets, uitgevoerd in het kader van de planvorming, wordt weergegeven dat "*ganzen de voorkeur geven aan open gebieden in verband met gevaar met predatie door vos of roofvogels. De percelen rond het Fortmonderbos, Achterweerd-Zuid, Achterweerd-Noord en SBB-percelen liggen dicht bij het bos en zijn relatief klein. Daarnaast lopen wandelpaden langs of door de percelen heen. Dit maakt de percelen minder geschikt voor steltlopers en grasetende watervogels. De*	Nee

Nr.	**Zienswijze 6:**	Reactie	Aanpassing van het Projectbesluit nodig
		Zaaij is groter en ligt in een open gebied en is daardoor aantrekkelijker voor steltlopers en grasetende watervogels. Uit melding van SBB wordt incidenteel op de maisakker gefoerageerd door ganzen". De aantallen ganzen in de huidige situatie zijn beperkt, door de beperkte geschiktheid in de huidige situatie. Het is niet uit te sluiten dat enkele ganzen verplaatsen naar omliggende agrarische percelen. Ook dit gaat dan om beperkte aantallen. Het risico op dierziekten zoals vogelgriep en blauwtong neemt met name toe bij vernatting/ realisatie open water. De overdracht van vogelgriep naar pluimveehouderijen vindt vooral plaats door trekkende watervogels. Deze soorten hebben een waterrijke omgeving nodig, omdat ze vaak uit veiligheidsoverwegingen slapen op open water. Blauwtong wordt overgedragen door knutten (tussengastheer). Knutten hebben stilstaand water nodig voor de voortplanting. Aangezien er geen vernatting plaatsvindt in het plangebied, is er geen reden aan te nemen dat de kans op vogelgriep en blauwtong toeneemt. Na inrichting zijn er geen intensief gebruikte agrarische percelen meer in de omgeving van de ingerichte percelen, die nadeel zouden kunnen ondervinden van verspreiding van de door u genoemde onkruidzaden. Dit aspect is dan ook gezien de afstand naar de agrarische percelen niet meegenomen in de planvorming.	
6.4	4. Uitvoeringszekerheid en ecologische haalbaarheid ontbreken Daarnaast ontbreekt een deugdelijke analyse van de haalbaarheid van het natuurtype glanshaverhooiland. Uit diverse natuurrapporten, natuurdoelanalyses en herstelstrategieën blijkt dat glanshaverhooiland alleen kan ontstaan onder specifieke, langdurig geborgde voorwaarden. Relevante aandachtspunten:		Nee
	a. Beheerafhankelijkheid Glanshaverhooiland ontstaat niet door aanleg of inzaai alleen. Zonder jaarlijks, tijdig en consistent maaibeheer en afvoer van maaisel ontwikkelt zich geen bloemrijke gemeenschap. De	U geeft terecht aan dat glanshaverhooiland afhankelijk is van consistent maaibeheer en bodem- en hydrologische randvoorwaarden. Dit is ook beschreven in de bijlagen bij de Motivering van het Projectbesluit. Duurzaam beheer is omschreven in het Eigendom-, beheer-	Nee

Nr.	**Zienswijze 6:**	Reactie	Aanpassing van het Projectbesluit nodig
	provincie beschrijft geen structureel beheerregime.	en onderhoudsplan, dit is opgenomen in bijlage 4 van het Inrichtingsplan Definitief ontwerp (Bijlage 1).	
	b. Bodem- en hydrologische randvoorwaarden Het habitat ontwikkelt zich uitsluitend wanneer bodem en hydrologie passen bij dit type hooiland. De condities op onze huiskavel wijken af van de noodzakelijke uitgangssituatie. Het doelbereik is onzeker.	U geeft aan dat het klei- en bodemtype niet passend zijn voor het realiseren van het habitattype. Glanshaverhooiland is echter een habitattype van doorgaans kleihoudende gronden in de uiterwaarden. Zoals we benoemen in onze reactie bij 6.2 blijkt uit een bureaustudie dat de voedselrijkdom van de bodem te hoog is om het gewenste habitattype te ontwikkelen. Onder meer hierom wordt de toplaag verwijderd, zodat de uitgangssituatie in overeenstemming komt met de doelstelling. Het hiernavolgend beheer staat omschreven in het Eigendom-, beheer- en onderhoudsplan, dat deel uitmaakt van het Projectbesluit, zie bijlage 4 van Rapportage inrichtingsplan Definitief ontwerp. Maatregelen (afgraven) in De Zaaij worden niet alleen genomen om de natuurdoelen te behalen, maar ze zijn ook noodzakelijk vanuit de rivierkundige veiligheid om de maatregelen in Achterweerd-Zuid uit te kunnen voeren en daarmee de doelstellingen van dit gebied zo goed mogelijk te halen. Hiervoor wordt verwezen naar bijlage 1 van Rapportage inrichtingsplan Definitief ontwerp, Rivierkundige analyse Fortmond Duursche waarden, Toetsing voor vergunningaanvraag van het definitief ontwerp Fortmond Duursche Waarden. In de conclusies staat hier weergegeven (blz. 25): "Het opstuwend effect wordt gecompenseerd door een afgraving van de Zaaij. Dit is de enige maatregel in het gebied welke voldoende compensatie kon bieden."	Nee
	c. Ontbreken van bronpopulaties en kruidenrijkdom Het doel wordt niet bereikt met alleen glanshaver. De kern ligt in kruidenrijkdom, waarvoor bronzaad of maaiseldonaties nodig zijn. Deze maatregelen ontbreken in het ontwerp.	In het Eigendom-, beheer- en onderhoudsplan, dat deel uitmaakt van het Projectbesluit, zie bijlage 4 van Rapportage inrichtingsplan Definitief ontwerp, staat expliciet vermeld dat het aanbrengen van maaisel uit glanshaverhooilanden in de nabije omgeving de vestiging van gewenste soorten kan versnellen. Het uitgangspunt blijft dat natuurlijke vestiging mogelijk is, maar indien monitoring uitwijst dat dit onvoldoende op gang komt, kan deze maatregel worden ingezet om het doelbereik te versnellen.	Nee

Nr.	**Zienswijze 6:**	Reactie	Aanpassing van het Projectbesluit nodig
	d. Ervaringsgegevens In meerdere natuurdoelanalyse-rapporten is vastgesteld dat het beoogde doeltype niet wordt bereikt met eenvoudige aanleg. Het vraagt jaren beheer, monitoring en bijsturing. Het ontwerpbesluit vermeldt geen uitgewerkt beheer- of monitoringsplan. Wanneer uitvoerbaarheid niet is geborgd, ontbreekt de noodzakelijkheid van de ingreep. Een project dat ecologisch onvoldoende realistisch is, kan niet dienen als basis voor een ingrijpend besluit richting onteigening.	U geeft terecht aan dat het realiseren van het beoogde habitattype niet alleen afhankelijk is van aanleg, maar ook van langdurig beheer, monitoring en bijsturing. Dit is omschreven in het Eigendom-, beheer- en onderhoudsplan, dat deel uitmaakt van het Projectbesluit, zie bijlage 4 van Rapportage inrichtingsplan Definitief ontwerp.	Nee
6.5	5. Onteigening kan in dit geval niet worden ingezet Voor onteigening is onder de Omgevingswet een concrete en zwaarwegend gemotiveerde noodzaak vereist, inclusief aantoonbaar onderzoek naar reële alternatieven en een zorgvuldige belangenafweging. Aan deze eisen is in dit ontwerpbesluit niet voldaan: • Er is geen planologische of ecologische onderbouwing waaruit volgt dat de natuurdoelen uitsluitend op onze huiskavel kunnen worden gerealiseerd. • Alternatieve locaties zijn niet of slechts beperkt onderzocht. • De bedrijfscontinuïteit en verplaatsingsmogelijkheden zijn niet meegewogen. • De uitvoerbaarheid van het natuurdoel op deze specifieke grond is onzeker. Het ontwerp voldoet hier niet aan:	De criteria die gelden voor het mogen onteigenen staan genoemd in artikel 11.5 Omgevingswet. Daarin is opgenomen dat een onteigeningsbeschikking alleen gegeven worden kan: a. In het belang van het ontwikkelen, gebruiken of beheren van de fysieke leefomgeving; b. Als onteigening noodzakelijk is, en; c. Als onteigening urgent is. Voordat tot een eventuele onteigening wordt overgegaan zal eerst geprobeerd worden om tot een minnelijke overeenstemming te komen.	Nee
	a. Ontbrekende noodzaak Het ontbreekt aan een onderbouwde analyse waaruit blijkt dat de beoogde natuurdoelen uit-	In de Omgevingsverordening is het 'Uitwerkingsgebied ontwikkelopgave Natura 2000' opgenomen. Deze gebieden zijn aangewezen om de maatregelen uit het beheerplan Rijntakken te realiseren.	Nee

Nr.	**Zienswijze 6:**	Reactie	Aanpassing van het Projectbesluit nodig
	sluitend op onze percelen kunnen worden gerealiseerd. Er is geen gebiedsvergelijking of alternatievenstudie uitgevoerd.	De Zaaij is noodzakelijk voor de ontwikkeling van de natuurdoeltypen hardhoutooibos en glanshaverhooiland. Op de hoger gelegen delen maakt het bodemtype (kleiig zand) de natuurlijke ontwikkeling van hardhoutooibos mogelijk, waarmee wordt aangesloten op het aangrenzende (zachthout)ooibos. Uit de variantenstudie, die is uitgevoerd door RHDHV voor het Voorlopig ontwerp (2023), blijkt dat bosontwikkeling slechts in dit deel van de Zaaij haalbaar is; andere delen moeten voor voldoende rivierkundige afvoer open blijven. Op de lage delen wordt glanshaverhooiland ontwikkeld. In de huidige situatie is, op basis van een bureaustudie, de voedselrijkdom van de bodem te hoog om het gewenste habitattype te ontwikkelen. Maaiveldverlaging noodzakelijk om de voedselrijke toplaag te verwijderen. Dit is nodig voor de verschraling en voor de ontwikkeling van soortenrijk grasland. We hebben geen toestemming ontvangen om de percelen te mogen betreden om de daadwerkelijke voedselrijkdom in het veld te kunnen bepalen. De maaiveldverlaging vervult daarnaast een cruciale rol in de benodigde rivierkundige compensatie voor de bosuitbreiding bij Achterweerd Zuid en de Zaaij zelf. De Zaaij vervult daarmee een onmisbare functie doordat het ruimte biedt voor bosontwikkeling en de benodigde ruimte creëert voor soortenrijk glanshaverhooiland en rivierkundige compensatie.	
	b. Alternatieven onvoldoende onderzocht Ecologisch geschiktere uiterwaardlocaties zijn niet meegenomen in de toetsing. Zonder toets op minder ingrijpende alternatieven kan niet worden geconcludeerd dat de huidige locatie noodzakelijk is.	We verwijzen wat betreft alternatieven naar onze reactie bij 6.2.	Nee
	c. Gebrek aan planologische en ecologische motivering De bodem- en hydrologische condities van onze huiskavel zijn niet geschikt voor duurzame realisatie van glanshaverhooiland. Zonder haalbare ecologische onderbouwing ontbreekt een geldige planologische basis.	Met betrekking tot de bodem- en hydrologische condities verwijzen wij naar onze reactie bij 6.4.	Nee

Nr.	**Zienswijze 6:**	Reactie	Aanpassing van het Projectbesluit nodig
	d. Onvoldoende belangenafweging De aanzienlijke schade voor ons bedrijf is niet afgewogen tegenover het relatief beperkte belang van realisatie van dit natuurdoel op exact deze plek. Daarmee is niet voldaan aan de zorgvuldigheidsplicht. Hieruit volgt dat de vereiste noodzakelijkheid ontbreekt. Daarmee kan voor dit project geen toepassing worden gegeven aan onteigening ten behoeve van natuur.	Bij de totstandkoming van het ontwerp-Projectbesluit is een zorgvuldige belangenafweging gemaakt. Daarbij is gekeken naar de te behalen natuurdoeltypen en de gevolgen voor de betrokken grondeigenaren. De Zaaij is echter noodzakelijk voor de ontwikkeling van de natuurdoeltypen hardhoutooibos en glanshaverhooiland. Zonder deze maatregelen kunnen de doelstellingen voor het gebied niet worden gerealiseerd. Wij begrijpen dat dit voor u teleurstellend kan zijn. Met het ontwerp-Projectbesluit wordt uitvoering gegeven aan de wettelijke verplichting. Op de gevolgen voor uw bedrijf gaan we verder in bij onze reactie op 6.7.	Nee
6.6	6. Onvoldoende onderzoek Er is geen NBvergunning is voor de uitvoering en realisatie en het toekomstig beheer van het gebied. Er is geen onderzoek naar samenhang met maatregelen en de wetgeving in het kader van de ruimte voor de rivier: aanplant bos belemmert de doorstroming bij hoog water. Naar deze zaken is geen onderzoek gedaan.	Voor de ontwikkelopgave Natura 2000 geldt een vrijstelling in het kader van de wettelijke vergunningplicht. Daarnaast is er wel degelijk onderzoek gedaan naar de rivierkundige effecten van de maatregelen. Dit onderzoek is opgenomen in bijlage 1 van Rapportage inrichtingsplan Definitief ontwerp: "Rivierkundige analyse Fortmond Duursche waarden, Toetsing voor vergunningaanvraag van het definitief ontwerp Fortmond Duursche Waarden".	Nee
6.7	7. Oplossing verplaatsing bedrijf op basis van bestaande vergunningruimte In eerdere gesprekken vorig jaar met de provincie is gezegd dat verplaatsing van ons bedrijf op basis van onteigening niet mogelijk werd geacht: er stond op dat moment een gelijkwaardig melkveebedrijf in Olst aansluitend aan de onze jongveelocatie aan de Steunenbergerweg te Olst te koop! Enkele maanden geleden gaf de provincie aan dat verplaatsing van het melkveebedrijf op basis van onteigening mogelijk is, maar momenteel zijn er geen geschikte bedrijven in de omgeving beschikbaar (bedrijven met een soortgelijke omvang zijn er overigens vrijwel niet). Wij stellen voor om ons melkveebedrijf op Fortmond te verplaatsen naar onze tweede locatie	Wij begrijpen dat de voorgestelde inrichting van het gebied gevolgen heeft voor uw bedrijf en dat u daarom vraagt naar een passende oplossing. Onze externe rentmeesters-taxateurs hebben beoordeeld dat, gelet op uw totale bedrijfsomvang en de omzetting van circa 17 hectare landbouwgrond naar natuur, een volledige aankoop of verplaatsing niet noodzakelijk is. Daarom is aan u een aanbod gedaan voor de aankoop van de 17 hectare landbouwgrond op basis van reconstructie, waarbij u zelf in staat wordt gesteld om vervangende grond te kopen. Daarnaast hebben wij u eerder ook vervangende grond aangeboden. Deze grond is door u afgewezen.	Nee

Nr.	**Zienswijze 6:**	Reactie	Aanpassing van het Projectbesluit nodig
	aan de Steunenbergerweg te Olst. Daarvoor is nieuwbouw van een ligboxenstal en bijbehorende vergunningen en voorzieningen noodzakelijk. De bestaande natuurvergunning op Fortmond kan worden ingezet om de benodigde uitbreiding van de vergunning op de Steunenbergerweg te realiseren. Wij constateren dat voor grote maatschappelijke opgaven (zoals projecten van het waterschap of TenneT) wel vergunningruimte wordt geboden, terwijl agrarische bedrijven die vanwege natuurontwikkelingen moeten verplaatsen hierin geen perspectief krijgen terwijl we de vergunningruimte hebben en verder van de Natura2000 van IJssel gaan. Dit achten wij onwenselijk en inconsistent. Wij verzoeken om een afspraak met de Gedeputeerde om deze oplossingsrichting te bespreken, zodat zowel natuurbelangen als landbouwbelangen op een evenwichtige wijze worden gediend. Dit alternatief is uitvoerbaar, voorkomt strijd met de wettelijke onteigeningscriteria en draagt daadwerkelijk bij aan zowel natuur- als agrarische belangen.	Voor de locatie aan de Steunenbergerweg 7a in Olst hebben wij van uw adviseur begrepen dat dit een stille verkoop is geweest. De provincie was hier niet bij betrokken en niet op de hoogte van deze verkoop. Wel hebben wij u gewezen op een toentertijd te koop staand bedrijf in Wijhe. U heeft aangegeven hiervoor geen belangstelling te hebben. Wij zetten ons in om vervangende grond beschikbaar te krijgen, bij voorkeur in de omgeving van de Steunenbergerweg. Gezien uw wens van verplaatsing kunt u dan onderzoeken wat dit betekent voor uw bedrijfsvoering. Het overzetten van uw natuurvergunning van de Groene Dijk naar de Steunenbergerweg via extern salderen is alleen mogelijk met afroming. Wij kunnen niet beoordelen of dit voor uw bedrijf een haalbare of wenselijke optie is. De provincie wil samen met u de mogelijkheden verkennen. Voor het dijkversterkingsproject IJsselwerken heeft GS besloten om de benodigde vergunning te verlenen met extern salderen. WDOD mitigeert volledig de tijdelijke toename van depositie en na uitvoering van de maatregelen komt de extern aangewende stikstofruimte volledig ten goede aan de natuur. In totaal neemt hierdoor de stikstof depositie op 9 Natura 2000 gebieden af na uitvoering van de dijkversterking. Daarnaast draagt het project ook bij aan andere provinciale natuuropgaven, bijvoorbeeld herstel van dijkflora op de Rode Lijst, ontwikkeling van nieuwe natuur NNN en de KRW-opgave. Gedeputeerde Staten beoordelen ook bij vergunningaanvragen, zoals voor TenneT, of de depositietoename voldoende gemitigeerd is en ook bijdraagt aan de natuuropgave. Op uw verzoek heeft er inmiddels een gesprek plaatsgevonden met de gedeputeerde Von Martels.	
6.8	8. Verzoeken Wij verzoeken Gedeputeerde Staten om: 1. schriftelijke bevestiging van ontvangst van deze zienswijze; 2. informatie over het verdere verloop van de procedure; 3. gelegenheid om deze zienswijze mondeling toe te lichten;	1) U heeft een schriftelijke bevestiging ontvangen van de ontvangst van uw zienswijze. 2) Het verdere verloop van de procedure is beschreven in paragraaf 1.4 van deze Zienswijzennota. Als u behoefte heeft aan aanvullende toelichting, kunt u contact opnemen met de contactpersoon Samir Bensliman.	Nee

Nr.	**Zienswijze 6:**	Reactie	Aanpassing van het Projectbesluit nodig
	4. een afspraak met de Gedeputeerde om het voorgestelde verplaatsingsalternatief te bespreken.	3) Het was mogelijk uw zienswijze mondeling toe te lichten tijdens de terinzagelegging van het ontwerp-Projectbesluit, zoals ook in de kennisgeving stond aangegeven. 4) Op uw verzoek heeft er een afspraak met de Gedeputeerde plaatsgevonden.	
	Conclusie	De zienswijze heeft niet geleid tot aanpassing van het ontwerp-Projectbesluit.	

3 Colofon

Deze Zienswijzennota is opgesteld door de provincie Overijssel (bevoegd gezag).
Uitgave: provincie Overijssel
Datum: 16 februari 2026

IDN-IMRO:
NL.IMRO.9923.FortmondDW-va01

Inlichtingen bij:
Contactpersoon: [redacted]
Telefoon: [redacted]
Email: overijsselloket@overijssel.nl
Onder vermelding van: Projectbesluit Fortmond-Duursche Waarden

Kijk ook op: *www.overijssel.nl/natura2000procedures*

Adresgegevens:
Provincie Overijssel
Luttenbergstraat 2
Postbus 10078, 8000 GB Zwolle
Telefoon: 038 499 88 99
Fax: 038 425 48 88
www.overijssel.nl
postbus@overijssel.nl